

Savaitinis Amerikos Lietuviu Kataliku Laikrasztis.

Entered as second class matter March 3, 1911 at the Post Office of Philadelphia, Pa., under the act of March 3, 1879.

N° 36

PHILADELPHIA, PA., 6 D. RUGSEJO (SEPTEMBER) 1912 M.

Metis XII.

The Lithuanian Weekly
ZVAIGZDE" — THE STAR

published every Friday at 3654 Richmond street, Philadelphia, Pa., by Lithuanian Catholic Publishing Co.

J. SKIRMUNT, President
Treas. and Editor.
MILUKAS, Sec'y.

Subscription \$2.00 a Year

Rates of Advertising:

One inch once . . . . \$ 0.50
One inch one month 1.50
One inch per year 15.00

All communications must be addressed:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Savaitinis Laikraštis

ZVAIGZDĖ

išeina kas Pėtnyčia.
Kaštuoja ant metų \$2.00,
i Lietuvą 4 ruš.

APGARBINIMŲ PREKES:

Colis viena syki . . . \$0.50
Colis ant mėnesio . . . 1.50
Colis ant visų metų . . . 15.00

Korespondencijas ir pinigus siunčiant reikia adresuoti:

ZVAIGZDE,

3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

Sitas Stebetinas Laikrodis Tiktai \$3.75

Gražiausias amerikoniškas laikrodis, gražiai engraveruotas dubeltavai paauksuotas kotu užsukamas gvarantuotas ant 20 metų. Prisiunčiame C. O. D. \$3.75 ir prisiuntimo kaštai su pavelijimu pažūrėti. Jeigu perbrangus gali sugažinti mus kaštais. Kas užsimoka iškalno, mes duodame extra puikų žiedą uždyką ir prisiunčiame prekes apsaugotas. Duodame uždyką laikrodėli kas perka šešis po 22.50c. Tik reikia pranešti vyrišką ar moterišką laikrodėnori gauti. Priė kiekvieno laikrodėlio duodame gražų lenciūgėlį.

PETERS & CO. CHICAGO, ILL.

Arnold W. Nidecker Ph. G.

Vietoje Dr. F. Schwartz.

3600 Richmond Street
kampas Venango Str.

Receptus sutaiso už pigiausias kainas.

LIETUVISZKA AGENTURA!

Parduodam Laivakortes ant geriausių Laivų ir už pigiausias prekes. Apmalnom pinigų ant visokių žemių pinigų ir nusiunčiam greičiausiai, kur tik kas reikalauja. Gelezinkelių Tikietus parduodam po visas Suvienytas Valstijas ir Canada. Atkeliaujančius pasitinkam, iškeliaujančius palydim ir pristatom in reikalingas vietas, suteikiam nakvynes ir valgius, idant nereiktų klaidžiot pribuvus in Bostoną ir New Yorką. Parupinam Pašportus, Daviernastis ir kitus reikalus per Rusijos Konsuli Laivakortes parduodam in šiais priepilaukas: BREMEN, HAMBURG, ROTTERDAM, ANTWERP, LIBAVĄ ir ANGLIJĄ ir ant sekancijų Linijų: HOLLAND AMERICA LINE, RED STAR LINE, NORTH GERMAN LLOYD, HAMBURG AMERICAN LINE, WHITE STAR LINE AMERICAN LINE, CUNARD LINE ir ANCHOR LINE.

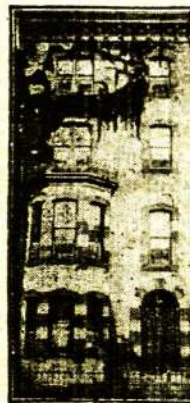
Todėl malonus viengenciai Lietuviai, norinti atsakančiai apsirupinti srangščiaus minėtais reikalais, kreipkitės pas mus ar tai ypatingai arba per laiskus po žemiaus paduotais antrašais, o mes jumi visada patarnausime ant pa reikalavimo. Dargi prie progos pranešam, jogei dabar Laivakortes didėi atp gino iš Liepojaus, tad yra gera proga norintiems keliauti. SU PAGARBA

GEO. BARTASIUS Agentas,

PIRMAS OFISAS:
261 W. BROADWAY,
So. BOSTON, MASS.

ANTRAS OFISAS:
558 BROOME Str.,
NEW YORK CITY, N. Y.

DIDIS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.

Dr. Stankaus loonas namas,
vertės \$75,000, kuris randasi
ant geriausios gatvės Philadel-
phijoje.

Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphiaje, įrengė savo looną medicališką kliniką ir naminį ligonbutį savo looname name. Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Kurios ligos negalima išgydyti su lekarstomis—daro visokias operacijas. Turi šimtais padėkavonių už išgydymą, keltas ir šion talpina: Širdingai dėkavoju gerbiavam daktarui Ignotui Stankui už išgydymą. Per septynius metus sirgau, turėjau širdies, galvos ir vidurių skaudėjimą. Taipgi kentėjau didžiains skausmus prieš atmainą oro. Kuomet atsišaukiau prie savo tautiečio daktaro ir jis per prisiuntimą gyduolių mane išgydė. Iš-tarūi tukstančius kartų širdingą ačiū. JURGIS MYKLASEVIČIA, P.O. Box 508, Foxcroft, Maine.

MOTĖJUS MIKALAJUNAS sako taip:— Nors da aš visiškai nelėgijau, bet su džiaugsmu slunčiu širdingą padėkavonę didžiam gydytojui Ignotui Stankui. Visos gyduolės, kurias man prisiuntė iš Philadelphiajos į Angliją, yra labai naudingos. Turėjau aš užsenėjusią akių ligą, kaip tai: akių skaudėjimą, niežėjimą, bljojimą šviesos, sulipimą blakstėnų iš anksto ryto ir tt. Taipgi turėjau ir odos ligą, niežėjimą ir išbėrimą. Jau dabar visiškai baigiu išgyti ir turūi nodėją, kad nuo pirmo prisiuntimo gyduolių liksiu sveikas. Anglijos daktarai negalėjo manęs išgydyti. Todėl visiems ligoniams patariu kreiptis prie daktaro Stankaus. Mano adresas: 73 Bread st., Edinburgh, Scotland.

AS JONAS URBAITIS, P. O. Box 122, St. Clair, Pa., dėkavoju savo tautiečiui daktarui Ignotui Stankui už išgydymą manęs. Dirbdamas mainose buvau labai blogai apsirūgęs, net liečiai daktarai atsisakė mane išgydyti. Kuomet nuvažiavau pas Dr. Stanką, jis priėmė mane į savo naminį ligonbutį ir rupeštingai storojos diena ir nakti, idant mane išgelbėti iš tos ligos. Per tą galybą mokelo ir didelės storonės mano tautiečio daktaro, mane iškarto nuraminu, nuo oirmos dienos pajutau, kad jau gynu, o per 7 dienas likau visiškai išgydytas ir sugrįžau sveiku į savo namus.

Puritan, Pa., P. O. Box 167, Guodotinas daktare, Ignatius Stankus, duodū jums žinoti, kad nuo jūsų gyduolių juntu sveikiau, bet da visiškai nelėgijau dėlto prašau prisiųsti daugiau gyduolių, kad galėčiau greičiau pasveikti. Jau dabar juntu, kad mano kojos yra valnesnės ir užmirusios gijos pradeda atgyti. KAZIMERAS JANISAUSKAS.

Tos padėkavonės yra patalpinios su pavelijimu pačių pacientų. Visi sergantį sauzitės prie daktaro Stankaus ypatingai arba per laiskus, be skirtumo, kaip toli gyventumėt, o aptarėsit širdingą radą ir pagalbą.

Daktariską rodą duodu dykal ypatingai ir per laiskus.
Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., - - Philadelphia, Pa.
Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Šventadieniais nuo 1 iki 4 v.

Tos padėkavonės yra ištirtos ir teisingos.

Blaivininkų Sanjungos Centralinio Komiteto Adresai:

Prezidentas M. A. Norkunas, 162 Prospect St., Lawrence, Mass.
Dvasiškas vadovas kun. T. Žilinskas, So. Boston, Mass.
Sekretorius Jonas Valukonis, 261 W. Broadway, South Boston, Mass.
Kasierius Paulius P. Mikalauckas, 248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

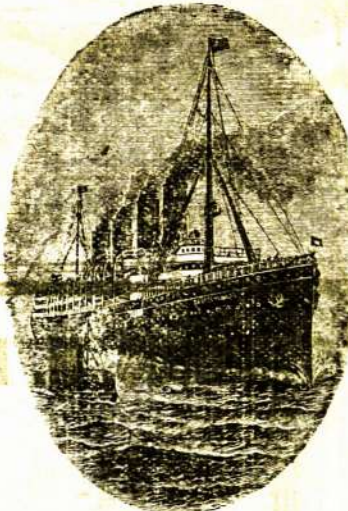

Telefonas: Worth 2822.

Bischoff's Banking House

287 BROADWAY kampas Read st., NEW YORK, N. Y.

\$100,000 ŠIMTAS TUKSTANČIU DOLERIU yra mūsų kacija uždėta į rėdišką kasą.

Kas reikalauja teisingo patarnavimo ir nori idant jo reikalai liktų greit atlikti, tegul atsižakia į **Seniausiąjį Bankinį Namą**

(Uždėta 1848 m.) t. y. p. stovinti jau virš 60 metų.

Pinigus siunčiame į krajų kuogreičiausiai, **pinigus** visų kraštų išmainome pagal kursą, **pinigus** priimame ant procento ir išduodome ant pareikalavimo. **Šipkortes** parduodame ant geriausių garlaivių visų linijų ir iš krajaus už pigause preke. **Pašportus** dėl keliaujančių į krajų pastorojame nereikalaudami jokių popierių. **Daviernastis** padarome pigiai ir visas kitas re-

gentiškas popieras su **paliudijimu Konsulio**. Atjieškojima dalii atliekame kuoteisingiasiai.

Dėl vigadas tautiečių laikome atidaryta **subatoja iki 8 ad. vakare, nedėlioje nuo 10 iki 12 adynai.**

Užprašome atlankyti mūsų asabiškai ar per laišką ir persitikrinti, jog nas mūsų visus minėtus reikalus greičiausiai, teisingiausiai ir pigiausiai atlikti.

Bischoff's Banking House, 287 Broadway kampas Read St., New York.

Tikras "BULL" DURHAM

Rukymui Tabakas in pypkę ir cigaretus

10 paprastų cigaretų kainuoja 5c.

10 geresnių cigaretų kainuoja 10c.

10 puikiausių cigaretų kainuoja 25c.

bet tu gali suvyniot 40 cigaretu iš kiekvieno už 5c. audeklinio-krepšiuo "Bull" Durham, kuris yra geriausias Tabaka. Parsiduoda visur.

Knygutė

cigaretam popieros

dovanai.

BLACKWELL'S DURHAM TOBACCO
STOCK OWNED BY
THE AMERICAN TOBACCO COMPANY.

Father's Di Ielsi -- Kosulio Gyduolė

yra geriausias vaistas nuo kosulio, šalčio, whooping kosulio, astmos ir kitų ligų turinčių susirišimą su plaučiais.

Mainieriai, kankinami Mainų Dulkių, Parako dūmų ir Astmos aptuērės pagelbą vartodami Fither Di Ielsi's Kosulio Gyduolę. Turi pagyrimus nuo patyrusių mainierių, kaipo geriausias vaistas visokiuose atsitikimuose.

PARSIUODA VISOSE AP-TIEKOSE.

Kaina, 35c, 65c. \$1.00

Rekomenduojame taipogi

Father Di Ielsi's Grumuliavimui Tonikas,

pagerina grumuliavimą, kraują padaro turtingu ir panai-kina nemalonų kvapą. Kaina 50 centų.

Father Di Ielsi's 402 Liniment,

yra skiriamas nuo reumatizomo, neuralgijos, nikstelėjimų ištesimų, ištinimų, galvos skaudėjimo ir t. t. Kaina 25 c.

REV. MICHAEL DI IELSI' 402 Division Str. Camden, N. J.

Rusiškai-Amerikoniška Linija

Didžiausi, Geriausi ir Greičiausi Laivai.

Vienatinė be persėdimo linija tarp Amerikos ir Rusijos 8 dienos In Roterdamą 11 dienu In Liepoją

Naujai įtaisyti pasażieriški laivai

Czar, Kursk. Russia

III klesa \$31.00	III klesa \$33.00
II „ \$48.00	II „ \$50.00
I „ \$65.00	I „ \$75.00

Laivai išplauks iš New Yorko:

BIRMA — Rugsėjo 7,
CZAR — Rugsėjo 21
RUSSIA — Spalių 3,
KURSK — Spalių 17,

Artesnėmis žiniomis kreiptis prie mūsų agentų arba pas vyriausį agentą,

A. E. JOHNSON & CO., 27 Broadway, New York, N. Y.

Apdraudžia nuo ugnies.

Parduoda laivakortes.

William Macdonald

Notary Public, Real Estate, Conveyancing

3511 Kensington Avenue

Ortodox & Thompson Sts.

Philadelphia.

Evangelija

penkioliktoje nedėlioje po Sekminių, pagal šv. Luką, skyrius VIII.

Anuomet ėjo Jėzus miestan, kurs vadinasi Naim, ir ėjo su Juomi Jo mokintiniai ir apšėia minia. Kad prisitartino prie miesto vartų, šit išnešė numirėli, vienintelis sūnų motinos jo, o šita buvo našlė; ir didė miesto minia su ja. Kurią pamatęs Viešpats, pasigailėjo jos ir tarė jai: neverk! Ir prisitartino, ir palytėjo morų (o anie, kurie nešė, sustojo) ir tarė: Jaunikaiti, sakau tau, kelkis. Ir sėdos jis, kurs buvo miręs, ir ėmė kalbėti; ir davė jį motinai jo. Ir apėmė visus baimė; ir gėrbino Dievą, tardami: Jog didis pranašas kėlės tarpu mūsų, o jog Dievas aplankė savo tautą. Ir pasklydo apie jį šita kalba po visą žydų žemę ir po visą apygardos kraštą.

Lietuvių kunigu memorialas šventajam sostui.

Labai pamokomas dokumentas apie Vilniaus vyskupiją.

Vilniaus vyskupijos kunigai lietuviai išleido memorialą. Štai ką apie jį rašo Rymo prancūziškas laikraštis „Italie“.

Vilniaus vyskupijos 70 kunigų memorialas, kurį jie indavė šventajam Sostui, skūzdamiesi ant lenkų persekiojimų, yra raštas, paremtas dokumentais ir, pridursime nuo savęs, labai pamokomas.

Jau vakar (liepos 29 d.) jį minėjome, žadėdami šiandien daugiau apie jį pakalbėti. Lengvai galima numatyti, kad mūsų aiškinimai dokumentais dar syki sukels lenkų neapykantą ir šmeižimus ir būsime apkaltinti nekatalikiškų valstybių pardsdavėliais. Kad greičiau pabaigus šį dalyką, pasisakome panpolonistams išanksto, kad, jei rytoj jie galės išrodyti faktais priešingumą to, ką mes skelbiame, tai mes tuojau pereiname į jūsų pusę, nereikalaudami iš jūsų nė vieno rublio arba koronos. Bet ligšiol jie mums atsakinėdavo tiktai insinuacijomis, piktais šmeižimais ir melais, dažnai labai vaikiškais.

Memorialas inteiktas šventajam Sostui kartu su knyguete, krui turi šioki vardą: Vilniaus vyskupijos lietuvių katalikų padėjimas ir lenkų skriaudos.

Šita knyguetė paremta dokumentais, labai smarkiai nukaltina lenkų kunigiją ir lenkų bedievių endekų vadinamąją klerikalinę politiką.

Prakalboje Vilniaus kunigija sako: „Mes, kunigai lietuviai, esame vadinami litvomanais ir išdavikais už tai, kad skelbiame Dievo žodį žmonėms jų prigimtą kalba. Lenkai dedasi mūsų intrigu, indavimų ir nuozmumų aukomis. Mūsų skelbiamas raštas išaiškina, jog mes ir mūsų žmonės kenčiame sunkiausią prispaudimą nuo tos bandos, kuri laikosi save Rusijoje katalikų bažnyčios atstovu, kuri, jų pačių nuomone, esanti tautinė institucija. Mes matome, negalėdami priešintis, lenkinant katalikų bažnyčią, nes lenkininkų gaujos klyksmu ir rėksmu

trukdo mums per nefas sakyti lietuviškai pamokulus. Lenkininkai drasko mūsų maldaknyges, kelia tikinčiųjų neapykantą prieš mus, jie pikta elgiasi su moterimis ir mergaitėmis lietuvišioms vien delto, kad jos meldžiasi prigimtą kalba. Kartais esti ir taip, kad pralieja ir kraują bažnyčioje. Mums protestuojant prieš tokius darbus, bažnyčios valdžia, pardsdavusi lenkininkams dvarininkėliams, persekioja mus ir graso visokiomis bausmėmis. Lenkininkai vadina mus provokatoriais, pats gi save katalikų idėjos aukomis ir kankiniais Rusijoje“.

Ganėtų perskaiyti dokumentais išrodytą knyguetę, kad isitikrinus, jog ji tiesą skelbia. Iš aštuonių šios knyguetės perskyrimų pasidaro aišku, kad kaltinimai, kuriuos meta lietuvių kunigai lenkams, visai teisingi.

Iš šios knyguetės taip-pat matyti, jog, pradedant nuo liuterių atsivertimo į katalikus, lenkų kunigijai terūpėjo Lietuvoje tik politikos tikslas. Jau XVI šimtetyje popiežiaus atstovai su ašaromis pripažino, kad Lietuvoje yra tiksliai varoma kova prieš lietuvių tautybę ir kalbą.

Knyguetės interesingiausia ta dalis, kuri paliečia dabartinius Lietuvos atsitikimus. Iš ten matyti, kaip per 7—8 metus lenkų kunigija mokėjo sulenkinti 200.000 lietuvių. Taip pat tenai galima rasti labai pamokomą istoriją apie panaikinimą kryžiaus vienoje Lietuvos bažnyčioje. Tas kryžius buvo paskaitytas stabmeldišku vien tik delto, kad turėjo lietuvišką parašą; lenkai, matyti, mano, kad tik lenkiškai meldžiantis tegali išklaudyti tikinčiųjų maldas Amžinasis Tėvas.

Ta knyguetė paduoda taip-pat platų aprašymą visokių orgijų, kurias yra padarę lenkininkai Vilniaus, Rodunios, Vaviorkos, Nočios, Eišiškių ir kitose bažnyčiose. Tose tai bažnyčiose ponai lenkai trūkdė lietuviškus pamokulus, giedodami, kaip pagedę, lenkiškas giesmes. Visa tai darė lenkai išrodyti, kad tik lenkiškai tegalima melsties Dievui. Laužyti žvakių, varinėti žmonių iš bažnyčios, profanuoti šventąją vietą—visa tai leidžiama daryti lenkinimo naudai.

Ir šie žmonės drįsta dar verkti ir skūsties visiems, kur tik galima pasaulyje delto, kad Prūsų valdžia taiko lenkams jų pačių principus, naikindama jų kalbą Gniezno ir Pocznanės provincijose!

In jų skundus Prūsų valdžia gali visai teisingai atsakyti: Aš taikau į jus jūsų pačių sugalvotus įstatymus, jūsų papročius ir elgimosi su jumis taip, kaip jūs elgiatės su kitais. Ponai lenkai, turėdami rankoje nagaiką, moka ją geriau vartoti, negu kazokai. Delto tai Europoje niekas dabar rimtai nežiūri į lenkų rėksmus ir skundus. Bėt lenkai nenori to suprasti, ir garsi lenkų kankinių tauta ne vieną jau kartą užsitarnavo visai jai priderančios bausmės. Jei šiai tautai pavyksta kur nors paimti valdžios į savo rankas, tai ji visuomet tironiškai ir arogantiškai elgiasi su kitomis tautomis. Lenkų giesmelė apie jų kentėjimus pradeda nusibosti ir virsti juokais.

Tokiuo būdu, lenkininkai, kurie valdo Vilniaus vyskupiją, nesidrovi siuntinėti į mišrias parapijas, kur gyvena lietuviai ir gudai, kunigų lenkų, kurie paskui varo endekų propogandą. Jeigu koks kunigas lietuvis, siun-

čiamas į lenkišką parapiją, tai visi lenkininkai sukrunta šaukti, kad tas kunigas esąs ne katalikas... nes n'esąs lenkas.

Savo nuomonei patvirtinti knyga priveda daugybę faktų ir dokumentų.

Ji verta būtų išnagrinėti lig dugno. Mes ją specialiai rekomenduojame lenkams iš Civilita Cattolica.

IŠ KATALIKU GYVENIMO.

ANGLIJA. Grapaitė Ashburhan, 22 metų, įstojo į vienuolyną Jėzaus Širdies seserų. Buvo tai vienatinė dukterė lordo, labai turtingo žmogaus, bet ir labai prisirišusio prie bažnyčios.

RYMAS. Pernai metais mirė ir liko nukankinta stabmeldžių šalyse 178 misijonoriai, kurių tarpe buvo 87 prancūzai.

DEL VILNIAUS KATALIKU SEMINARIJOS. Rusų laikraštis „Rieč“ paskelbė tokią žinią iš Vilniaus: „In begalo intemptus lenkų-lietuvių santikius žadanti išikišti vyriausybė. Policija pareikalavo iš katalikų dvasiškios seminarijos žinių apie klierikų tautybę.“

VILNIAUS VYSKUPIJA. Kun. Packevičius, katedros kamendorius, paskirtas Visų Šventų bažnyčios kamendorium Vilniuje.

Ištremtas pernai Archangelsko gubernijon trims metams buvęs Klecko klebonas (Minsko gub.) kun. V. Harasimavičius gavo iš vidaus reikalų ministerijos leidimą baigti ištrėmimo pabaudą užsienyje.

LIETUVIU PILNUJU BLAIVININKU AMERIKOJE SAJUNGOS antrasai seimas buvo Chicagoje 23 d. rugpjūčio Visų Šventųjų bažnyčios svetainėje. Sulyg sekretoriaus J. Kovo atskaitą Sąjunga turėjusi per metus įeigos nuo narių \$42 ir aukų \$21.20, išviso \$63.20. Išėigų buvę \$23.63, izde likę \$39.57. Narių viso besama 750, 20 kuopų. Seimo pirmininku išrinkta J. Kova, sekretorium A. Pocių. Sekantiems metams išrinkta vyresnybė: kun. A. Briška pirmininku, kun. P. Saurusaitis dvasišku vadovu, J. Kovas sekretorium, S. Bandzevičia ir J. Antanavičia izdo globėjais. Pirmininkas gyvenąs Chicagoje, visi 4 paskutiniai viršaičiai iš Waterbury'o. Per seimą išsiųsta šv. Tėvui telegrama, prašanti Apaštališko palaiminimo. Nutarta šiuose metuose varyti didesnę agitaciją prieš girtybę ir naudojimą svaiginančių gerymų. Kitų metų seimas būsiąs New Yorke kun. J. Seštoko globojamos bažnyčios svetainėje. Seimas gavęs daugybę telegramų su linkėjimais. Daugiausiai iš Waterbury'o.

SEINU VYSKUPIJA. Mirė Barglavo klebonas a. a. kun. J. Sidaravičius.

LUKSTAI, Rokiškio par. Statydami čia bažnyčia, truputį nukrypo nuo patvirtintojo pleno. Sužinojusi vy-

resnybė darbą sustabdė. Dabar tik tada pradės darbą, kaip patvirtis naujajį pelną.

KUN. P. SAURUSAITIS, ex-redemptoristas, šv. Juozapo parapijos Waterbury klebonas, igijo nuo Tėvų Dominikonų leidimą įsteigti lietuviškose parapijose Sventojo Jėzaus Vardo (Holy Name) Draugijas. 8 d. Rugsėjo (September) jis sakys pamokslus per sumą šv. Jurgio bažnyčioje prie Salmon ir Venango gatvių, Philadelphijoje. Tą dien prasidės 40-valandų atlaidai toje bažnyčioje, ir kun. Saurusaitis, kuris ten darė pirmutines misijas, mėgis kanoniškai (su atlaidais) įsteigti Sventojo Vardo Draugiją. Kun. P. Saurusaitis rengia lietuviškoj kalboj knyga apie aną Draugiją ir dvasišką jos naudą.

KAUNAS. Kun. A. Dambrauskas, „Draugijos“ redaktorius išvažiavo į esperantininkų katalikų kongresą Budapeštan, Vengrijon.

SVEDASU BAZNYCIA APVOGE. Svedasai, Ukmergės aps. Liepos 25 d., atidarius zakristijonvi bažnyčia, vagiliaus ineita į vidų, pasislėpta už šoninio altoriaus ir laukta ligi vakaro, kol uždaro bažnyčia; uždarius gi, dar dienos šviesa, pradėta darbuoties: išplėsta keturios geležinės dėžutės aukoms, paskiau užlipta ant bažnyčios lubų ir iš ten, atplėšus duris, išleista į izdinę, mėginta atidaryti dėžę, kur parapijos kasa, bet, jo nelaimėi, atidaryti negalėta, tik šoninės dėžės lentos galas atplėšta ir, rasi, ke liolika grivinių pasiimta. Išgerta bažnytinio vyno, kaip

zakristijonas sako, didesnę pusę butelio ir, pasistiprinus, pro langą iššokta. Davus žinią urėdninkui, sukrito ieškoti. Žmonės papasakojo, kad esąs Svedasų miesteliu neseniai sugrižęs iš kalėjimo, kur buvęs patubdytas jau už vogimą, koks ten Kazickas ir dabar gerias karčemoje. Urėdninkas paskubo jį nutverti ir, sako, be jokio antausių skaldymo vagilius prisipažinęs kaltas esąs.

Mokslievių Susivienijimas. Rugpiučio 23 ir 24 dienose Chicagos mieste atsibuvo pirmas Lietuvių R. Katalikų Mokslievių Susivienijimas. Siuomi laiku Susivienijiman pridėra 40 mokslievių iš įvairių Amerikos miestų; kasoje turi apie 300 dolerių pinigų. Seimas nu, tarė išleisti savo mėnesinį laikąti vardu „Mokslievis“— taipogi pakelta klausimas įsteigti lietuvių kolegija. Tam tikslui uždėta fondas, kurin laike seimo inplaukė \$32.20.

Iš Lietuvos.

UNIVERSITETO REIKALUOSE. Da pavasari miesto valdyba buvo nutarusi įsteigti Vilniuje universitetą, kad tuo būdu pagerbus 300 metų Romanovų šeimos viešpatavimo sukaktuves.

Miestas skiriamas tam reikalui tam tikrą plečių ir vieną milijoną rublių pinigais.

Dėl vasaros vakacijų šiuo dalyku mažai buvo rūpinamasi. Dabar, miesto valdybos pirmininkas vėl žadąs tą klausymą pakelti. Kad plačiau tą klausymą aptarus, manoma sušaukti Vilniun Lietuvos ir Baltgudijos visuomenės, kultūros ir kredito įstaigų atstovų susivažiavimą. Tas susivažiavimas turėsias sutaisyti tam tikrą memorialą, o taip-pat paaiškinti, kiek kuri dalyvavusiųjų įstaigų gali paskirti tam reikalui lešų.

Reikia tikėtis, kad lietuvių visuomenės įstaigos bus taip-pat neužmirštos.

— „Siev. Zap. Telegr.“ praneša, kad į būsiantį šiomis dienomis Vilniaus miesto dūmós pósėdi, kuriame bus kalbama apie Vilniaus universiteto steigimą, atyksiani tam tikra nuo Kauno miesto deputacija. Kaunas irgi, kaip matyt, Vilniaus universitetui pritaria.

SKAPISKIS. Gyvenant Vytautui Civinskiui, vasara čia būdavo taisomi vakarai. Tam tikslui ir labai atsakan-tis namas yra. Jam mirus — pernai ir šiemet — jokio vakaro nebegirdėt. Rodos iš Skapiškėnų yra du artistų (Purėnas ir Pundzevičius), bet jie nelanko skapiškėnų. O be vadovų kas gi surengs? Užtat šeimyniški vakarai labai dažnai rengiami Bajorų, Tatkonių, o ypač Kundrėnėlių sodžiuose.

ALUNTA, Ukm. pav. Aluntiečiai supranta apšvietos naudą. Tai liudija jų toj srityj triūsas. Pirmą Aluntoje buvo tik trijų skyrių vienklesė mokykla, dabar gi jau dviklesė. Pirm inkursiant dviklesę, buvo sumanyta inkurti keturklesė mokykla. Ir valdžia jau buvo sutikus, bet gaila, patįs žmonės paskui atsisakė. Vienok mintis

apie keturklesę mokyklą tūno daugelio galvose. Dėl, to kalba daugelis, ir tokius puikius mūro namus dabartinei dviklesei mokyklai stato. Mat vis tikimasi keturklesės mokyklos sulaukti. Mokslievių lietuvių Aluntos apielenkėj apie 15. Galėtų daug ką nuveikti.

Aluntiečiai kovoja ir su girtybe. Tam tikslui yra susidariusi blaivybės draugija, prie kurios priguli ir žemiečių višininkas. Ta draugija turi savo namus (pirm to buvusi karčiama), kuriuose yra arbatinė ir vartotojų draugija. Ir žemiečių viršininkas, nesigaili triūso. Matydamas, kad darbas pusėtinai vyksta, ir norėdamas, kad dar geriau eitu, liepos 15 d., atvykęs, rodė migluotus paveikslus iš girtuoklių gyvenimo.

ZYPLIAI, Suv. gub. Keletas mėnesių atgal, veik visi mūsų laikraščiai paskelbė žinutę, paimdami iš lenkų dienraščio „Kur. Lit.“ kad T. Potockis paduodąs savo dvarą su visais miškais Gardino kokiame tai žydui už 1.700.000 rublių. Man neseniai prisiėjo būti Zypliuos, ir galiu pranešti, kad iki šiol tasai dvaras tebėra nenupirtas. Nors dvaro administracija ši dalyką laiko paslapyje, bet man besikalbant apie tai su vietos žmonėmis, patyriau nuo jų, kad kupčiai tikrai čia buvo, važinėjo po laukus, vienur-kitur kasinėjo žemę, apžiūrėjo girias, ir kur ant plėnų ir mapų buvo puikus miškai, šiandien jau daugelyje vietų rado tik kelmynus, o medžiai iš tų vietų Nemunu jau seniai išplaukė į užsienį. Todėl kupčiai, anot žmonių pasakos, pasiūlė grafui T. P. tik pusę augščiau minėtos kainos—išvažiavo.

Dabartiniu laiku kelinti metai šis dvaras atiduotas nuomon vokiečiui Fricui, ir apart to, keli šimtai margu vietiniams žmonėms. Turiu pažymėti, jogei šios apylinkės bežemiai ir mažžemiai, grafui Potockiui yra didžiai dėkingi, kad gauna gana geromis ir lengvomis sąlygomis nuomoti po gabalėli neblogos žemės. Neseniai į Zyplius ir vėl atvažiavo kokie tai ponai-mekleriai derėti ši dvarą. Vietiniai žmonės, kaip matyti, yra susirūpinę, kad su pavidavimu nepersikeistų santikiai.

KALVARIJA, Suvalkų gub. Rugpiučio 11 d. buvo visuotinas „Darbininkų Krikščionių Daugijos“ susirinkimas. Be kitų klausimų buvo svarstoma sumanymas inkurti Kalvarijoje „biurą“, kuris rūpintųs surasti darbininkams darbo.

PANEVEZYS. Visiems žinomas Panevėžio choras surengė sau liepos 22 d. gegužinę. Daininkai, patįs linksminamies, nemažiau linksmio ir kitus, nes jų dainavimas girdėjosi beveik visame Panevėžio mieste. Pasilinksminimui vieta išrinkta dideliame ir puikiame „Jasnagurkos“ dvaro sode (prie pat miesto ant kairiojo Nevėžio kranto). Panevėžio chorą, kuri veda p. A. Marijošius, reikia skaityti vienu geriausių Lietuvoj chorų. Jis susideda iš kelių dešimtų asmenų dainininkų, turinčių puikius balsus. Moka daug įvairių lietuviškų dainų. Juo toliau, juo labiau choras lavinamas. Jau daug kartų prisėjo publikai gerėties šio choro dainavimu lietuvių vakaruose. Bet kaip maloniai skambėjo dainos laike choristų gegužinės! Tyrame nakties ore kur-kas garsiau ir aiš-

kiau plaukė dainuotojų balsai ir aidas atsimušdavo dideliame sode, upės Nevėžio vandenyje ir miesto mūruose. Geistina būtų, kad tankiau gerbiami choristai palinksmintų Panevėžį puikiu savo dainavimu.

SILGALIAI. Paskutiniais laikais daugelyje valsčių, padedant valdžiai, intaisoma naujos mokyklos. Mūsų kaimynai: Kiduliai, Sintautai ir Liesnistvos valsčiai atidengė jau po kelias naujas mokyklas. Silgalių gi valsčius, nors kelius kartus buvo sueigose pakeltas mokyklų klausimas, tečiau naujų mokyklų atidaryti neistengė. Pernai ručenį sudegė vienintelė mūsų mokykla, pasilikome be jokios mokyklos, nes sudegusios vieton kitos mokyklos šilgaliečiai, matyt, statyti nemano. Mūsų kaimynai istengia užlaikyti po kelias mokyklas, o šilgaliečiai, matyti, išgalvojo, kad jiems visai mokykla nereikalinga. „L. Žin.“

SUDARGAI, Suvalkų g. Naktį liepos 28 d. Sudarguose ištiko nelaimė, aplankė ugnelė, kuri sunaikino 16 butų. Nukentėjo labiausia žydai, kai kurie liko be jokios pastogės. Nelaimingiems šelpti pavieta viršininkas mano pradėti rinkti aukas visuose Naumiesčio apskrįcio valsčiuose.

STENOGRAFIJOS KURSAI. Kauno „Saulės“ bugalterijos kursuose žada mokytį šimet stenografijos (greitojo rašymo). Stenografijos mokysią pagal naujausio užsienio būdo, kuriuo rašant galima esą užrašyti per vieną minutę ligi 100 žodžių.

DOTNAVOS MIESTO VALDYBA. Kauno miesto valdyba pareikalavo iš visų Kauno gub. miestų, kad ligi paskirto laiko atsiųstų rinkėjų V. Dumon sąrašus. Kadangi ilgiausia neatsiuntė Dotnavos miesto valdyba, tai Kauno miesto valdyba pagrasė nubausianti Dotnavos miesto valdybą už nerangumą. Ant to Kauno miesto valdyba gavo šit kokį atsakymą iš Dotnavos miesto seniūno: „Turiu garbę pranešti, kad miesto mokesnių rinkėjas pabėgo užsienin, raštininkas pabėgo iš valdybos, palikau aš vienas—miesto seniūnas, bet nemokėdamas rašyti, padaryti sąrašo nebegaliu“. Vieton parašo padėtas antspaudas.

MEDINGENAI. Liepos 11 d. apsilankė Medingėnų padangėje mūsų krašto mylėtojas, prof. E. Volteris. Viešėdamas čia 5 dienas, surinko etnografijos daiktų rinkinį Aleks. III muzėjaus lietuvių skyriui: gavo kankles, varpstelių ir t. t. Fonografu užrašė burtų, pasakų ir dainų, parinko etnografijai tinkančių fotografijų. Apžiūrėjo Medingėnų apylinkes. Aplankė svarbias žemaičių stambeldybės vietas, Dievo stalu ir Dievo krėslu vadinamas, ir, surinkęs įvairių mokslui tinkamų pastabų, liepos 16 d. išvažiavo į Plunge.

V. DUMOS ATSTOVAS PIRKOSI DVARA. Šiomis dienomis Valst. Dūmos atstovas iš Kauno gubernijos Po-

žela pirkosi sau iš Karpio Gotaičių dvarą apie 190 dešimtinių žemės.

ZAGARE, Sianlių aps. Varomas etapu kaži-koks Gedertas bandęs pėgti, bebėgdamas sužeidęs du sargu ir užmušęs urėdinką Borisovą. Bet užmušėją suėmė praeiviai.

PASUSVYS, Sianlių aps. Liepos 28 d. praėjo didelė audra. Krito stambi kruša. Pusė nepiautų vasarųjų iškūlė. Labai pakenkė ir daržovėms. Nuostoliai dideli.

ROKISKIS: Čia liepos 25 ir 28 d. praėjo baisūs vėsulai, kurie daug jėbių pridarė: kuo ne visur stogus apdraskė ir medžių daugybę išlaužė. Ir žmonių yra sužeistų. „Vilt.“

ROKISKYJE liepos 29 d. atsibuvo koncertas. Publikos buvo pilnintelė salė. Visi džiaugėsi, sulaukę tokių svečių. Ypač visiems patiko Petrausko dainuotosios tautinės dainos, iš kurių visų gražiausia ir geriausia patiko „Bernužėli nesviliok“. Plojimams visą laiką nebuvo galo. Artistus publika gėlėmis užbėrė. Nemainytės labai puikiai skambino: retai galime išgirsti, ypač mes sodiečiai, taip išsilavinusių artistų skambinimo. Labai gerai artistai daro, kad ir miestelius lanko ir suteikia publikai progos, kad ir trumpam laikui, užmiršti kasdieninius rūpesnius ir saldžiai praleisti laiką. Reikia priminti, kad daugiau kaip valandą, pavėlavo pradėti koncertą.

KALESNYKAI, Vilniaus gub. Kolesnykų sodžius nemažas, prie pat bažnyčios. Kaip visur, taip ir čia galima rasti gerų ir blogų pusių. Pats sodžius, sulyginus su kitais sodžiais mūsų parapijoje, yra prastesnis. Medžių beveik nesimato, sodeliai nususe, pirkios daugiausia blogos, apleistos, žolynų darželiai irgi neperpuikiai aptaisyti. Invažiavęs Kolesnykuosna tuojaus regi sodžių dvilypų. Vienas sodžiaus galas šneka lietuviškai, kitas gi ne tai lenkiškai, nei baltgudiškai, tik nelietuviškai; vieni vaikus poterių mokina lietuviškai, kiti gi—lenkiškai, nors jie moka šnekėti ne blogiau už kitus lietuvius. Iš to išeina kartais nesusipratimų ir barnių. Seniau taip nebuvo. Būdavo visi, kaip vieno tėvo vaikai, gyvendavo vienybė; kalbėdavo visi, kaip vienas, lietuviškai, jaunimas linksmi padainuodavo, pasilinksmindavo kuogražiausia.

Ir taip, dalis to sodžiaus gyventojų, pamynę savo, pasisavinę jiems svetimą kalbą. Bet, ačiu Dievui, ne su visias taip dėjos. Daugelis susiprato, kad esą lietuviais, todėl ir Dievą garbinti reikia savo tėvų kalboje. Susirinko nemaža giesmininkų ir giesmininkų kolesnykiečių, pradėjo giedoti šv. giesmes, Adynas bažnyčioje. Ir kaip gauž, kaip miela klausyti. Užmiršti žmogus viską, tarytum toji šv. giesmė naują gyvenimą tau neša, jautiesi tvirtesnių ant dvasios, linksmesniu ant širdies ir toji pati malda, regis, galingesnė, meilesnė.

MERKINE, Trakų aps. Merkinės miestelis seniaus

buvo didelis miestas: buvo 4 bažnyčios ir vienuolynas, kuriame gyveno 12 kunigų. Dabar tik vienuolyno griuvėsiai teberioško ir namas jau perstatytas, kuriame būk mirė Ladislovas Ketvirtasis Jogalietis.

Sale miestelio palei Nemuną yra augštas pilekalis, kurį griaua iš rytų pusės upelis Stangė. Tame kalne seniaus rasdavo senobinių daiktų, bet nieks nemokėjo gerai jų sunaudoti. Dažniausia, jei buvo mediniai, sudegdavo vietinių gyventojų krosnyse. Tik vienas lietuvių laikrodis, laimei, užsiliko, kurį prof. Mickevičius ir nugabeno Vilniaus lietuvių muzėjun. Iš rytų ir pietų Merkinės pusės stovi muro stulpai, bet nieks gerai nežino, ką jie reiškia. Kai kurie spėja, kad ant jų stovėjo lietuvių kunigaikščių paminklai.

Vietiniai gyventojai kuone visi lietuviai dzūkai. Pirm buvę labai tamsūs, dabar pradėję šviesties. Jau ir augštesniuosius mokslus yra išėjusių. Ir laikraščius jau skaito.

Tartum visai būt linksma ir gera čia gyventi, bet Amerika mūs žmones traukte traukia. Jokių amatninkų katalikų neturim, vien tik žydai. Vertėtų mūsų žmonėms ieškoti aukso kalnų čia-pat Lietuvoje, verčianties kokiuo amatu, kuris duoda gerą pelną dabar žydeliams. Nuėję Amerikon užmiršta tėvus, savuosius, neparašo laiško, nesiunčia pinigų, tuo tarpu tėvai seni turi vargti, patįs vaikus Amerikon išleidę.

DVARCIAI, Trakų aps. Kaimas mažas, tik penki ūkininkai. Zemės turi ne po daug, bet gyvena gerai. Zemę dirba naujais padargais. Vienas jų turi kuliamaį mašīnā su mañieziu. Žodziu, ūkis čia maž-daug vedamas taip, kaip Suvalkijoj.

Toliau į Daugus išsimėtę kaimai: Tolkūnai, Beniūnai, Pakaršys. Iš šitų kaimų delei švarumo ir patogumo tai Dvarčiai užima pirmą vietą. Einant nuo Perlojos per mišką mātos kaimas Dvarčiai saloje, miškų apsuptas. Aplink trobas užsodinta sodai vaisiniai; darželiai pilni kvietkų ir įvairių žolynų. Smagu net pažiūrėti!

LIEPNIS, Trakų aps. Nuo senovės pas mus užsilikę labai nedailūs papročiai, ypač per vestuves. Liepos mėnesio pradžioje buvo keletas vestuvių. Vestuvėms baigiantis susirinko daugiausia moterų, kurios eina, taip vadinamai „gaidžiauti“. Ejo iš vienu ir kitų vestuvių šokamos ir rēkaudamos, o susitikusios pradėjo šokti, grūstis, susipešė ir led vyrai jas perskyrė. Taip-pat ir jaunimas ne gražiau elgiasi. Pasikvietė antai sau dešimtį karėivių, kurie vasaros laiku eina dažnai per Lieponų sodzių ir čia pernakvoja, ir nuėjo vestuvėsna į artimą sodzių; tenai pakėlė muštynes ir vienam berniakui galvą suskaldė.

Laikas jau būtų mesti taip biaurius papročius, o pasi-linksminti padoriau.

GIRAITĖ, Trakų apskr. Mūsų sodzius labai dailioj vietoj, didžiausias iš visos Varėnų parapijos, apgyventas vien lietuvių. Žmonės vidutiniškai gyvena, nes zemė nebloga. Bet vieną labai blogą paprotį turi mūsų žmonės. Žiemā sunkiai dirba, miškus kerta ir veža miestelin, o uždirbę skatikā neša nedėldienį karčemon ir prageria. Kapai ir

gražioj vietoj stovi, bet nėra kam pasirūpinti, kad juos aptvėrus. Visi gyvuliai gali po juos vaikščioti, kapus mindžioti.

JONISKIS. Trūksta darbininkų Lietuvoje. Ir už didelius pinigus jų negalima gauti. Mat, darbininkų dalis išėjo, uždarbianti į Prūsus, kita gi dalis į Kuršā. Ant vietos visai jų nebliko. Dvarininkai pradėjo darbininkus gabenti iš Lenkijos. Jau daug jų atvyko Šiaulių pavietan.

JUODISKIS, Naujų-Sventėnų parap. Šis kaimas grynai lietuviškas. Žmonės labai tamsūs. Laikraščių visai nenori skaityti. O tik burtams ir prietarams visokiems tiki. Nesigirdi čia niekad jokios dainelės. Matyt, čia tamsių-tamsiausias kampelis.

VILNIUS. Bresto gimnazijos mokytojas J. Jablonskis paskirtas gimnazijos mokytoju Gardine.

NAUJOKU EMIMAS. Raseinių apskrityje ims šįmet naujokus kariuomenėn: spalį 15 d. Silalėje, spalį 21 d. Tauragėje, spalį 30 ir lapkričio 6 d. Raseiniuose.

Amerikos Naujienos.

46 ž u v o l a i k e a u d r o s. Nedėlios vakare smarki audra su lietumi aplankė vakarų Pensylvanijā, žiemiņę dalį Virginijos ir Oiho valstijā, visur palikdama didelės žymes. Nuo smarkaus lietaus pasidarę potviniai daugelyje vietų nuplovė namus ir daug žmonių aukų pašlavė. Tik viename Colliers, W. Va., miestelyje surasta 20 prigerusiųjų lavonų. New Philadelphijos apylinkėje tik pasidėkojant ūmai pagelbai iš potvinio 75 šeimynos išgelbėta. Kitose vietose žmonės sulipę ant stogų išsigelbėjo nuo mirties.

Daugelyje vietų vanduo išplovė geležinkelius ir sustabdė traukinių vaikščiojimą. Neapsiėjo ir čia be nelaimių. Iš La Crosse, Wis., praneša, kad traukinys, einantis tarpe Minneapolis ir Chicago, užėjęs ant išplovos, nusirito nuo rėlių; nelaimėje žuvo 3 žmonės, tarpe jų traukinio inžinierius. Netoli Ladysmith, kur vanduo išplovė apie 600 pėdų geležinkelio, taipogi traukinys nušoko nuo rėlių, bet žmonės visi laimingai išsigelbėjo.

Apskaiityta, kad šis lietus padaręs suvirš už milijoną dolerių blėdies.

Panaši audra su lietumi utarninkė siautė Pittsburgo apylinkėje. Vanduo nunešė 3 didelius tiltus ir pridirbo daug blėdies vietiniems gyventojams. Potvinyje žuvo 33 žmonės. Ant Baltimore ir Ohio gelžkelio palei Finleyville tiltas nunešta su 300 pėdų rėlių. Kitas gelžkelio tiltas tarpe Finleyville ir Washington, Pa., nunešta su 100 pėdų rėlių. Palei Camp Douglas vanduo nuplovė gelžkelio tiltą ant upės Lemonweir. Atbėgęs ekspresinis traukinys su visu smarkumu nusirito upėn. Sužeista 26 žmonės, iš kurių 4 jau pasimirė.

Pasikėsınimas ant Tafto. Columbus, Ohio, rugpiučio 29. Belaukiant atsilankymo prezidento Tafto, detektyvai čia suareštavo 40 metų moterį Caroliną Beers, kuri sakėsi esą prezidento moteris. Pas ją atrasta du dideliu peiliu. Suimta ji prisipažino norėjusi nužudyti prezidentą. Moteris buvo gražiai apsitaisiusi ir prieš kelias dienas apsigyveno tame pačiame viešbutyje, kur Taftas turėjo apsistoti. Pasikėsınimo priežastis nežinoma.

Senatorių rinkimas. Ligi šiol Suv. Valstijų senatorius rinkdavo ne žmonės, bet valstijų legislaturas. Delei to į senatorius pakliudavo asmens, kuriems žmonių reikalai visai nerūpėjo. Neseniai gi kongresas priėmė naują įstatymą, sulig kurio senatoriai bus renkami pačių žmonių, be legislaturų tarpininkystės. Tai yra didelė atmaina, delei kurios kovota per daugelį metų.

„Juodoji Ranka“ gązdina Rokafelerį. New York, 3 rugsėjo. Zinomas aliejaus karalius, miliardierius Rokafeleris, gavo nuo „Juodosios Rankos“ kelis laiškus, kuriuose reikalaujama nuo jo kelių milijonų dolerių. Vienas tų laiškų atėjęs net iš Palermo, Italijos. Laikas reikalaujamų pinigų išmokėjimui paskirtas ligi rugsėjo 12 dienos. Jei ligi tam laikui pinigai nebus išmokėti, tai, sakoma, visa Rokafelerio šeimyna bus išžudyta. Rokafeleris esąs tuomi labai susirūpinęs. Jo dvarą diena-naktis saugoja pakviesti 3 šerifai, 6 detektyvo Burns'o agentai ir 18 apginkluotų murinų.

Augštos anglies kainos. Nuo rugsėjo pirmos dienos pabrango anglis. Už toną smulkiosios anglies reikia mokėti \$5.50, stambiosios gi—\$7.50. Tai yra daug brangiau, negu kada nors pačiame vidužiemj. Anglies savininkai teisinasi turėję pabranginti anglį delei pakėlimo mokesties angliakasiams laike šių metų streiko. Valdžios paskirta komisija surado, kad angliakasiams dabar mokama tik 6½ cento ant tono brangiau, tuomi tarpu gi anglies kaina pakilo ant 1 dolerio už toną.

Roosevelto 1904 m. kompanijos atbalsis. Suv. Valstijų senatorius Penrose neseniai paskelbė, kad Rooseveltas 1904 metais kandiduodamas į prezidentus, gavęs nuo Rokafelerio Aliejaus trusto 100.000 dolerių kyšių. Dėlei to tarp Roosevelto ir Tafto šalininkų pakilo dideli ginčiai. To ištyrimui paskirta tam tikra komisija. Nekurie tvirtina, kad Rooseveltas gavęs didelius kyšius ir nuo kitų trustų. Bet Rooseveltas to viso užsigina.

Vėsula pakėlė automobilių. Lancaster, Pa., rugsėjo 1 d. Netoli šio miestelio smarki vėsula pagriebus automobilių, kuriame važiavo 8 žmonės, iškėlė jį augščiau telegrafo stulpų, perskeldama vienam pasažieriui galvą į stulpo kryžiavonę, potam apsukusi automobilių kelis syk ore, inmetė artiman upelin. Laimė, kad automobilius nupuolė žemyn ant ratų, kitaip nė vienas pasažierių nebūtų išlikęs gyvas.

Reikalauja \$60.000 nuo Sinclair'o. Šiomis dienomis nekuri Mary Martin'ienė iš New Yorko užvedė bylą prieš žinomąjį socialistų rašytoją Upton Sinclair'ą, reikalaujama nuo jo 60 tūkstančių dolerių atlyginimo. Mat, pereitais metais Sinclair'o automobilius suvažinėjo Martin'ienės vyrą, ir ji pasiliko su dešimčia savo vaikučių, be savo maitintojaus.

Milžinas imigrantas. New York ant ant laivo „Prinz Adalbet“ atvažiavo nepapasto ūgio žmogus, Ignacas Zemazus, lenkas. Jis turi 7 pėdas ir 2 coliu augščio ir sveria 300 svarų.

\$5.000.000 gaisras. Netoli Los Angeles, Cal., miesto, pamaryj, rugsėjo 3 d. sudegė puikus viešbutis ir dar keletas namų. Blėdies padaryta už 5 milijonus dolerių.

Nicaragua (Pietinė Amerika). Revoliucionieriams pasitraukus nuo Managuos, respublikos sostinės, ligi šioliai dar didesnių susirėmimų tarp jų ir rando kareivių nebuvo. Amerikos konsulis iš Managua praneša, kad revoliucionierių tarpe labai prasiplatinusi anarchija. Jie plėšia viską, kas tik papuolė, nepaisydami savo vadų draudimo.

Netoli El Guayabal rando kareiviai užklupo revoliucionierių garnizoną, einanti linkui miesto Leon, ir atėmė nuo jų daug amunicijos.

Amerikos laivai, pasiusti sergėtų savo piliečių reikalus Nikaraguoje, sugavo laivą „Glacier“ priklausanti amerikoniškai firmai; laivas vežęs daug amunicijos revoliucionieriams.

Iš New Yorko išplaukė Nikaraguan tos šalies prezidentas Estrada, kad padėti prezidentui Diaz'ui užslopinginti revoliucija.

Iš darbo lauko.

Karės stovis. Charleston, W. Va. Vietiniai angliakasiai dar nenurimsta. Pereitą subatą čia tapo nušautu 2 mainų sargu. Tuojau potam visoje apylinkėje tapo paskelbta karės stovis ir prisiūsta valstijos kareiviai.

Bethlehem, Pa., plieno kompanija gavo iš Europos užsakymtų ant 14.000.000 dolerių vertės geležies. Taigi šioje apylinkėje žmonės turės pilnai darbo keliems meams.

Rengiasi streikuoti. Philadelphiaje I. W. W. organizatoriai rengia didelį darbininkų sreiką, kuriame, sakoma, dalyvausią apie 12.000 žmonių.

700 angliasių streikas. Shenandoah, Pa., 3 d. rugsėjo. Packer N. 5 angliakasykloje, priklausančioje Lehigh Valley kompanijai, sustreikavo 700 angliakasių. Jie reikalauja numazinti kainą ant sprogstančios medžiagos, kuri yra vartojama prie anglies kasimo.

Iš Visur.

RUSIJA.

Revoliucija Rusijoje. Rugsėjo 5 d. Londoniško Chronicle korespondentas iš Konstantinopolio praneša, kad Juodųjų marių eskadra bombarduoja Sevastopolį. Tarp abiejų pusių eina inirtusi kova. Nuskan-tinta vienas skraiduolis; kitas gi pabėgęs Bulgarijon, Burghaso miestan. Baltijos eskadroje taipogi neramu.

Sevastopolio mieste apšaukta karės metas. Gi Kronš-tadte įvesta apgulimo metas. Išvažiuot ir įvažiuoti Kronštado miestą galima tik leidus kariuomenės vyriausybei.

Del jūrinių maišto. Jūros karo teismas Peterburge jau pabaigė svarstyti jūrinių bylą del maišto Baltijos laivyne. Keturi jūrininkai gavo puspenktų metų tvirtumos, septyni—ketverius metus tvirtumos, septyni nuteisti ištremti, vienas gavo trejus metus sunkių darbų, vienas—du metu baudžiamojo batalijono, devyni po pusę meto kariuomenės kalėjimo, vienas—keturiems mėnesiams, gi 29 jūrininkai išteisinti.

Kareivių—sukilėlių byla. Taškente prasi-dėjo byla delei neseniai buvusio Turkestane kareivių sukilimo. Kaltinama 228 kareiviai. Gina juos 10 aficerių. Iš Taškento praneša, kad tenai suareštuoti to sukilimo vadai. Tarp jų esąs suimtas buvusis Rygos politechnikos studentas Edvardas Gessenas.

Gaisrai. Polocko miestą aplankė baisi ugnelė. Prasi-djęs iš mažo medžio namelio miesto viduryje gaisras ap-rėpė netrukus beveik visą miestą. Išdegė keliolika gatvių nuo pradžios iki galo. Išviso sudegė apie 1.000 namų, kadetų mokykla, ugnegesių namai ir katalikų bažnyčia, vienintelė tame mieste. Iš bažnyčios pasisekė tik išgel-bėti Sventčiausią ir padėtas didžiajame altoriuje šv. Andriejaus Bobolės relikvijas. 20.000 žmonių liko be pastogės. Nuostoliai siekia dviejų milijonų rublių. Gesinti ugnelę buvo pašaukti ugnegesiai net iš Vitebsko ir Dina-burko, bet jie atvyko tik antrytojaus, kuomet beveik visa jau išdegė.

Smarki ugnelė aplakė šiomis dienomis ir kitą Rusijos miestą—Viazmą. Sudegė čia daugiau, kaip 100 namų, o kadangi visas miestas neperdidelis, tai išrodo, lyg visas miestas būtų išdegęs. Degėšiai uzima plotą viso varsto ilgumo. Nuostoliai del vieno tik sudegusiųjų triobesių siekia apie 300 tūkstančių rublių.

Archangelsko miestas irgi išdegė. Nuo gaisro nuosto-liai siekia 500.000 rublių.

Cirkuliaras apie Dumos apyskaitų spauzdinimą. Vyriausioji Spaudos Valdyba pasiuntė gubernatoriams ir miestų viršininkams šitoki cirkuliarą: „Kadangi nekartą kyla nesusipratimai, kaip žiu-rėti i laikraščiuose spauzdinamas Dumos darbų apyskaitas, ypač kada tose apyskaitose yra vietos, už kurias grė-sia pabauda, vyriausia spaudos valdyba liepia gubernato-riams ir miestų viršininkams daboti, kad laikraščiai spauzdintų pilnas Dumos darbų apyskaitas. Bet, jeigu kuris laikraštis sutrumpintų ar kiek pamainytų Dumos

darbų skelbiamas apyskaitas, tai už tokį ištraukos spauz-dinimą tie laikraščiai turi būti baudžiami pagal tam tikrų įstatymų, visai neatsižiuirint i tai, kad tai yra atstovų kal-ba ar šiaip Dumos darbų apyskaitos ištrauka”. Tokiu bū-du išeina, kad laikraščiai turi spauzdinti arba ištisas du-mos darbų stenogramas arba nieko nespauzdinti.

Puriškevičius—kandidatas V. Tary-bon. Laikraščiai praneša, jog savo tėviškėje, Besarabijos gub., Puriškevičius šimet nebūsiąs išrinktas V. Dūmon, gi Kursko gub., kur jis pirkosi sau dvarą, taipogi nenori jo rinkti. Kaip žinoma, Puriškevičius yra didelis valdžios šalininkas, delto dešinieji, nenorėdami nustoti jo balso, nutarė kaip nors praveisti Puriškevičių Valstybės Tary-bon. Ypač tuo rūpinasi rusų dvarininkų sąjunga. Jie žada paduoti prašymą carui, kad Puriškevičius, jeigu jo nerinktų Dumon, būtų paskirtas V. Tarybon.

Studentams algos. Rusų laikraščiai praneša, kad švietimo ministeris Kasso sumanęs naują įstatymą apie studentus. Tuo sumanymu visi, įstoja i universite-tus ir kitas augštąsias mokyklas, būsią prilyginti valsty-bės valdininkams ir ne tik, kad nemokėsią nieko už mokslus, bet dar patįs gausiā algā. Baigę mokslus gautā-jā pašalpā turėsią vyriausybei atlyginti. Bet užtatai stu-dentai turėsią pasižadėti nesikišti politikon, kol eisią mokslus ir besinaudosiā pašalpa.

Papiginimas moksleiviams gelžke-lio bilietų. Ligšiol moksleiviai, važiuojantieji gelž-ke-liu nedaugiau 900 verstų, už bilietus mokėdavo rubliu-mi pigiau. Dabar, kaip praneša rusų laikraščiai, bilietų papiginimas bus plačiau vartojamas. In kelionės tolį vi-sai nebus atsižvelgiama, ir bilieto kaina bus sumažinama 25 nuošimčiais. Ekskursantams reikės mokėti už bilietus tik pusę kainos, o pradedamųjų mokyklų mokinai ligi 50 verstų nieko nemokėsią.

Nauji vagonai. Kad pasekmingiau kovojus su „zuikiais” (taip vadina keliauninkus, kuriuos be bilie-tų veža traukinių konduktoriai), vyriausybė nutarė in-taisyti naujus vagonus. Tuose naujuose vagonuose du-ris būsiančios iš šonų ir, kas svarbiausia, važiuojantieji ne-galės negalės pėreiti iš vieno vagono kitan. Naujo rūšies vagonai būsią įvesti Liepojaus-Romno gelžkelyj. Tuo bū-du manoma panaikinti paprotį vežioti „zuikius”.

Valstiečiai pasipriešino. Kai kur val-džia bando varu priversti išsiskirstyti Rusijos valstiečius i vienasėdžius. Liepos 20 d. norėjo priversti išsiskirstyti Kursko gub., Sudžausko pav. nekuriuos kaimus. Ku-omet čia susivažiavo matininkų ir pradėjo darbā, valstie-čiai sušaukė aplinkinių kaimų gyventojus. Susirinkę dau-giau 10.000 žmonių matininkus išvaikė. Atvažiavusi po-

40 valandų atlydai šv. Jurgio bažnyčioje prie Salmon ir Venangogatvių Philadelphi-joj bus 8, 9 ir 10 d. rugsėjo. Kasdiena svečiai kunigai klausys išpažinties. Pirmos mišios atlydų dienos bus 5 valandą ryte, suma 9 valandą, mišparai 8-tą vakare.

licija daugelį suėmė.

Ilijodoras iškeikė ministerius. Iš-tren-tasis vyresnybės Floriščevu vienuolynan, Caricinan, monachas Ilijodoras iškeikė viešai cerkvėje ministerių pirmininką Kokovceva, sinodo ober-prokurorą Sablerą, jo padėjėją Damanskį ir Saratovo gubernatorių Stremouchovą (buvusį Suvalkų gubernatorių), kurį Ilijodoras skaito didžiausiu savo neprieteliu. Tasai iškeikimas augščiausiųjų valstybės valdininkų sukėlė visą sinodą. Buvo sušauktas tam tyčia sinodo posėdis. Norima nuo jo nuvilkti šventikų rūbus. Galutinai tam klausimui iš-rišti sinodas nutarė padaryti dar vieną posėdį.

Vaikų kariuomenės manevrai. Peterburge taip vadiname Marso lauke atsibuvo vaikų kariuomenės („potiešnų“) manevrai. Labiausiai atsižymėjo kazokaičiai iš Semiriečinsko apygardos. Jie atvažiavo geležinkelio, bet kol pasiekė traukinį, jiems reikėjo padaryti raitiems apie 700 verstų kelio.

KYNAI.

Pasinaudodama betvarke Kynuose laike revoliucijos, Mongolija buvo paskelbusi savo neprigulmybę nuo Kynų. Neseniai Kynų valdžia pasiuntė Mongolijai ultimatum, kad toji atšauktų savo neprigulmybės paskelbimą ir prisidėtų prie Kynų respublikos. Nesulaukę jokio atsakymo, Kynai pasiuntė Mongolijon savo kariuomenę. Netoli miesto Tonafu ištiko tarp kyniečių ir mongoliečių susirėmimas, kuris tęsėsi dvylika valandų. Mušio lauke žuvo apie 1.000 mongolų ir 700 pakliuvo nelaisvėn. Kynų kariuomenės vadu Mongolijoje paskirtas generolas Cang Co—Lin.

Rusijai padarius sutartį su Japonija kaslink reikalų Mongolijoje ir Mandžurijoje, Anglija, matyt, nebenori nuo jų atsilikti. Anglijos konsulis andai pareikalavo nuo Kynų valdžios, kad toji nesikištų į Tibeto reikalus ir leistų jiems įsisteigti autonomiją. Anglija, žinoma, tada būtų ten tikra šeimininkė. Delei to tarp kyniečių užgimė neapykana prieš Angliją. Anglijos konsulis iš Pekino praneša, kad Kynų pirkliai apskelbė boikotą Anglijos prekems.

TURKIJA.

Turkijos ministerių taryba sutiko priimti albanų reikalavimus. Svarbiausias dalykas, delko albanai ir turkai nesutinka, tai ginklų atidavimas. Albanai savo reikalavimuose pastatė, kad turkų vyriausybė gražintų jiems visus ginklus, paimtus laike sukilimo. Bet, matyt, kad ir albanai nori taikinties, nes jau nereikalauja sau autonomijos, tik nori atskiro sau gubernatoriaus. Taipogi jie reikalauja, kad visi prižadėjimai, kuriuos jiems pasiulė turkų valdžios ingalio-tasis, būtų patvirtinti paties sultono. Kol kas nesulaukdami jokio atsakymo, jie traukia Konstantinopolio linkui.

Telegramos.

— Bernas, Sveicarija. Derybos tarp Turkijos ir Italijos, idant užbaigus karą, nenusisekė. Mat, Italija netik

kad nepaleidžianti iš savo rankų Tripolio, bet dar nori įgyti kelias salas Aigėjos jūroje.

— Palei Hertfordą, Anglijoje sufražistės nukapojo telegrafo vielas.

— Rymas, Italija. Karalius dovanojo po aukso medalį visiems dalyvavusiems Dardanelių užpuolime jūrininkams.

— Sveicarijoje pasklydo gandas, kad Italija norinti užimti Tesinos kantoną, kuris yra Italijos pasienyje.

— Lens, Prancūzija. Rugsėjo 3 d. Clarence angliakasykloje, kur dirbo 73 angliakasiai, ištiko smarki gazų eksplozija. Užmušta apie 60 žmonių.

— Glasgow, Skotija. Garlaivis „Nemo“, einantis iš Christianijos Manchesterin, susidaužė Skotijos pakraščiuose į povandeninius akmenis.

— Budapeštas, Vengrija. Darant bandymus išpuolė iš aeroplano 3 kareiviai ir mirtinai užsimušė.

Yvairios Zinios.

Prausia pinigų. Kada popieriniai pinigai susinešioja, suplyšta, paprastai juos deginama, o jų vieton dirbama naujas bumaškas. Padirbimas vienos bumaškos atsieina apie 4 centus. Taigi Suv. Valstijų valdžia turi išleisti tam reikaui kasmetai apie milijoną dolerių. Neseniai tapo išrasta, kad išskalbus ir išprosinus bumašką, ji išrodo it nauja. Išskalbimas vienos bumaškos atsieina tik dešimtą dalį cento. Tat Vašingtono valdžia, norėdama kasmetai sučėdyti kelis šimtus tūkstančių dolerių, rengia įtaisyti Philadelphijos mieste pinigų skalbyklą.

Sveikiausia šalis. Daktarai ištyrė, kad Balkanų pusiasalyje žmonės gyvena daug ilgiau, negu kituose pasaulio kraštuose. Neseniai Bulgarijos vyriausybė paskelbė savo surinktas žinias apie sveikatos reikalus Bulgarijoje. Iš tų žinių pasirodė, kad iš 4.000.000 Bulgarijos gyventojų apie 4.000 žmonių pasiekia daugiau, kaip 100 metų. Vokietijoje gi, kur yra suvirš 60 milijonų gyventojų, surasta išviso tik 72 žmogų, susilaukusių daugiau, kaip 100 metų. Iš to matyt, kad Balkanuose, o ypač Bulgarijoje, žmonės gyvena ilgiausiai, negu kitur.

Karalių gyvybės apdraudimas. Rodos, karaliams visai nereikėtų abejoti, kad jiems ir jų šeimoms pinigų užteksią visam jų amžiui. Vienok nekuriu jų yra apsidraudę savo gyvybę, apdraudimo kompanijose, kad kokiame atsitikime dingus jų turtams, po jų mirčiai jų šeimynos būtų pilnai aprūpintos. Ir taip. Rusijos caras yra apsidraudęs vienoje Anglijos kompanijoje ant 5 milijonų dolerių ir kasmetai reguliariškai moka 80.000 dolerių premijos. Italijos karalius Emanuelius yra apsidraudęs ant 2.500.000 dolerių, o Anglijos karalius Jurgis — ant 4.500.000 dolerių.

Amerikos dirbtuvėse dirba 6 milijonai merginų; daugiausia jos turi nuo 14 ligi 24 metų amžiaus.

KUN. J. VAIČAITIS

Pranciškus Vaičaitis.

(Atminimai.)

(Taša.)

Kaip Pranciškus Vaičaitis tuo kaimo vargu buvo persiėmęs, rodo visos jo dainelės: visur elegija, aimanos ir liūdno mintis. Vergija, prispaudimas, vienybės susipratimo stoka—paprasti Pranciškaus minčių, svajonių siužetai. Neapsiriksiu, Pranciškų vargo dainium pavadinęs.

Kaip sakiau, aukęs kaime, prisiklausęs kaimiečių vaitojimų, juos labiausiai liakė nelaimingais: kaip del kūniškų sunkių darbų, taip ir del maža tesveriančių kaimiečio teisių. Užvis labiausiai jo omenyje stovėjo apšvietimo stoka, stoka susipratimo. Matomų valdžios persekiojimų, jos pinklių nepaisydami, patį lietuviai vieni kitiems aršėnes kilpas stato; del neapykntos, per kvailumą savi saviems duobes kasa.

Sitokie vaizdeliai, gyvai išispraudę jo vaidintuvėn, tartum, verste verčia jį savo širdgėla pasiskųsti pasauliui. Pagaliaus pridursiu, jo iš-pat jaunystės menka sveikata; pobūdis labiau tylus ir užsidaręs; nedidžiausi gabumai, reikalaujanti didesnio, neg kitų draugų, prie knygos darbo; prastas, mažas tėviškės kiemelis, — vis tai buvo atspindis jo dvasios pakraipos, tariant, paralelė liūdnujų dvasios jausmų.

Santakų kaimas, kur gimė Pranciškus Vaičaitis, benebus viena iš gražesniųjų Sintautų parapijos vietų. Pati kaimavietė, arti 40 margų abi-pus Pentos upelio, įvairiais lapuotais medžiais užželdinta, daro malonų ispūdį, ypač pavasario metu, kada upelis, da neišsekęs, išlėto sriuvena, o medžiuos, tarsi tikroji girioj, visoki paukščiai su-čiulba. Neaplenkė Santakų sodybos nei taip dažnai dainių minima lakštingala.

Pranciškaus tėvai—Juozas ir Marijona (Urbaitukė) valdė 43 margų ūkį. Nors išsidalinant į vienasėdijas, tėvams prastas teko žemės sklypas, bet savo darbštumu išdildė tėvų paliktąsias skolas ir da šiek tiek skatiko sutaupė. Gyvas pinigas davė tėvams drąsos vaikus mokslan leisti.

Pranciškus buvo jų pirmutinis sūnus, gimęs 1876 m. vasario 10 dieną. Iš pat mažumėlės Pranciškus silpno buvo sudėjimo, nors sirgt nesirgo ir ligūstu nesirodė. In kelerius metus, kad susilaukė tėvai ir antro ir trečio sūnaus (Jono, Juozo), pirmuoju du buvo paskyrę mokslan; nuog šeštų metų vaikai pradėjo žiemomis į Sintautus eiti mokyties; vasaromis turėjo ganyti.

Prie mokslo išmažens Pranciškus nebuvo linkęs. Buvo tylus, kaip kada tėvams priešgynys; užtat tėvai ir pabaudos nesigailėdavo, kaltės nė vienam nedovanodavo.

Mokslas greit Pranciškui ingriso; sumanė tad mokyklon nebevaikščioti. Joną inprašęs tėvams nesakyti, kasdien išeidavo abu iš namų, bet Jonas mokyklon, o Pranciškus į rugius; laikui atėjus grįžti iš mokyklos, vėl abu susiėję, niekadėjai namo pareidavo. Mokytojas, mokinio pasigedęs, paklausė tėvų. Tėvai suprato, kame dalykas; pasergėjo einančius mokyklon vaikus, ir už kelių savaičių tinginiavimą užmokėjo, kiek verta. Žinia, kur noro nėra, ten darbas prastas; mokslas ėjo prastai.

Taip prastai priruoštą Pranciškų išveža Marijampolėn. Bet kad pirmon kleson kandidatų perpilnai pasirodė, tėvas, nieko nemastęs, nusivėzė mokinį į Kaletninką, kur klebonavo kun. Voiciechauskas (Pranc. motynos brolis), kad tasai galingesne protekcija šiaip ar taip sūnų išpraustų Suvalkų gimnazijon. Tėvų ir ta buvo mintis: dėdė kunigas, netoliese Suvalkų klebonaudamas, globos vaiką ir žodžiu ir kešene.

Vargais negalais Pranciškų patupdo Marijampolėn pirmojon kleson. Silpnai pralavintam, beto, mažai gabiam Pranciškui gimnazijos mokslas pasirodė neiškakiamu. Bet jau studentas uniforme pradeda pats suprasti reikalą mokyties. Matydamas patsai neišgalėsias, rašo tėvams gelbėti. Atvažiuoja tėvas, samdo pagelbininką (korepetitorių). Pranciškus ištikrujų mokslo griebiasi. Nors da metais mažas, bet supranta jau, kaip tėvams jis brangiai atsieina, o čion, ko gero, gal ir ant antro meto toj pačioj klesoj likti.

Pagelba pastato Pranciškų ant kojų; pradeda dvejukės nykti, ir jau po kelių mėnesių nebereikalauja svetimos pagelbos. Kasmet vis augštesnėn kleson pereina. Persisvėrus iš ketvirtos klesos, geresni radosi metiniai mokslo ženklai; bet neperpuikiasai; matyt, ne gabumais, o darbu viską taisė. Pradedant nuo šeštos klesos ir toliau, užsiima kitų pamokiniu; taip trumpindamas sau mokslo laiką, save moksle gaišina.

Pranciškaus brolis Jonas, taip-pat į augštesni mokslą leisti tėvų skiriamas, pasirodė į tai nelinkęs; atpenč, žagrė, spragilas ir laukų darbai labiau jį traukė. Jam būt ūkininku! Tuo laiku pridurmui Jonui pradinę mokyklą ir aš jau baigiau. Man teko Pranciškų moksluose sekti. Pranciškus, būdamas šeštoje klesoje, ruošia mane į pirmąją, ir kitais metais jau abu esava gimnazijoj. Kaip augščiau pabrėžiau tėvų nuomonę apie mokslą, kad visi, taip sakant, trokšte troško sūnų kunigu padaryti, ta pati mylima mintis buvo ir mūsų tėvų.

Jau penktą klesą baigusį Pranciškų, pradeda tėvai kalbinti Seinuosna seminarijon važiuoti; bet kad mokslas sekėsi ir dėdė-kunigas patarė, leisti vaikinui baigti šeštąją. Šeštąją išėjus ir man jau gimnazijon įstojus, tėvas jau seminarijon Pranciškų vežti ruošė.

Galvojo, kad į seminariją Pranciškui įstojus, visą sunkenybę su klieriku kunigas-dėdė gal prišims ant savęs; tada su vienu manim gimnazijoj bus tėvams pakeliama.

Pranciškus per visą rangos laiką tylėjo; aiškiai nerodė, kurion pusėn pasinėšines: seminarijon, ar gimnaziją baigti. Daugiau rodė norą gimnazijoj likti; bet kad tėvai prikalbinėjo, privadžiojo Seinuosna važiuoti, sūnus tylėjo, leizdamas tėvams, kas jiems tinkama, daryti.

Reikia atsitikimo, tėvas, skaitydamas dienas pagal valdiškąjį kalendorių (manė, kad Seinuose, kaip visose valdiškose įstaigose, senojo kalendoriaus prisilaikoma), pasivėlino reikiamus raštus surasti (metriką, klebono paliudijimą) ir taip išne-tyčių Pranciškus liko nuo Seinų. Vaziuoja Marijampolėn į septintąją; bet kaip gi dėl vienu metų neužbaigus gimnazijos? Tad eina ir aštuntą. Tėvams Pranciškus žadasi eiti seminarijon, aštuntąją išėjęs. Tėvai pritaria ir iš paskutiniosios stengiasi, kad abiem gimnazistam pinigų užtektu. Pranciškus jau mažai bereikalavo iš tėvų: du metu buvo mokinių prižiūrėtoju, turėjo dykai mais-

ta, išlaidoms, gaudamas lekcijas, užsidirbdavo.

1895 m. Pr. gauna aštuonių klesų liudijimą. Jo draugai ieškojo sau vietos universitetuose, ir jis vieną mintį teturėjo: išeiti universitetą; bet jo dar laukė baladonė šu tėvais, nes jie užsispyrę buvo seminarijon vežti. Ypač parsisirgusi motyna apie universitetą nė kalbėti nenorėjo. Pradėjus kada nors Pranciškui dvejoti apie seminariją, motyna tuojau leizdavosi verkti. Tėvas taip-pat skaitė, jei sūnus, universitetą ejęs, taps kokiuo bedieviu, gaila viso kašto ir trūso; jo nuomone, kaip apskritai kaimo žmonių, vien kunigas ramiai, lengvai tegyvena ir vien kunigas visuomenei tėra reikalingas. Taip ir kalė Pranciškui savo nuomones—seminarijon važiuoti.

Keblus buvo Pr., nenorinčio nuog draugų atsilikti, padėjimas; pasakys nevažiuosiu — gali mirtinu smūgiu būti sergančiai motynai, sukelti prieš save tėvą, kurs, nors perkalbėjimais stengėsi ji seminarijon palenkti, bet galutinai gali stverties ir rūstybės; iš antros pusės Pranciškaus lėtas būdas, prigimta nedrąsa ir baimė sukelti audrą ramiam name rišo liežuvį prabilti: nenoriu kunigu būti.

Susirūpinęs, vienam-kitam ištikimesniam pasiskūzdavo. Nuo jų kalbos pasiekdavo ir tėvų ausis; juo labiau tėvai prisispyrę klausė sūnaus, ar važiuos į Seinus, patįs bijodami, žinoma, išgirsti „ne“. Visas Pr. nusiramimas buvo Daniliauckuos pas draugą Antaną. Antanas Daniliauckas kartu su Pr.—mokyklon ėjo, kartu gimnazijoje mokinosi, kartu pabaigė ir toliau kartu tarė važiuoti.

Tarpu savęs susigiminiavo ir abiejų tėvai: vienoki reikalai, vienoki rūpesčiai vienybėn sutraukė. Daniliauckų tėvai, suėję, pasiskūzdavo: jų Antanas nevažiuosias į Seinus, ir Vaičiaičiai turėjo abejonės, ar Pranciškus seminarijon važiuos; taip vieni kitus savaip ramino.

Antanas, žinodamas savo tėvų sielą, griežtai atsisakė seminarijon eiti; Pranciškus vis tylėjo arba neaiškiai sakės važiuosias. Jautri jo širdis buvo sudariusi pleną švelniai viską, be audros nutrinti.

Paskirtu seminarijoje kvotimams laiku Pr. su tėvu važiuoja į Seinus. Tėvai linksmi, jau neabejoja, kad sūnus seminarijon istos, nes pats sakėsi važiuosias ir ligšiol nei kartą griežto nenoro neišreiškė. Seinuose turėjo Pranc. plenus pabaigti, t. y. susižinoti su seminarijos valdžia, kad ta del ko nors netinkamo jo nepriimtų į klierikus.

Viskas sekasi. Po kvotimų skelbia nepriimtųjų pavardes; tų skaičiuje ir Pr. Vaičiai. Viskas gerai. Bet da lieka svarbių-svarbiausia valanda su tėvu susitikti, jam pranešti, kad nepriimtas.

Pranciškaus darbą kiti, neprašyti, atlieka: draugų nediskrėtiškas liežuvis tėvui pasako, kad jo sūnus suvis nestojęs prie kvotimų ir neketinas seminarijon eiti. Tėvas kitų tėvų draugėje jaučiasi pažemintu, drūčiai užgautu, sūnaus suvilio tu,—nesusilaiko nekantrume ir tik laukia sūnaus pasirodant, kad galėtų išreikšti savo papykimą.

Trumpa buvo prie pirmojo pasimatymo kalba, bet aštri. Pranciškus pamatė visą savo pleno sugriuvimą, suprato, kad važiuos tik didesnę audrą sukėlė. Numanydamas pasiteisinimais nenumalšisias užgautų tėvo dirksnių, manė geriau padarysias, pasišalindamas, nes tėvas sakė, nebeskaitas jo sūnumi, nebenoris jo žinoti; net paprašius vežime esančio „šinelio“, neduosias. Ilgai tėvas rymojo ant vežimo. Savymeilė ir netikėtas

pairimas nuo daugel metų sugalvotos mylimos vilties ir svajonių apie „sūnų-kunigą“ kurstė piktumą. Bet tėvas—vis tėvas; laukia ateinant sūnaus, kad da kartą jį išbarus, kartu važiuoti namo. Nesulaukęs sūnaus, eina patsai jo ieškoti; išvaikščiojęs šian ten po seminarijos koridorius, neradęs, da labiau susierzina, kad užuot nusižeminti, persiprašyti, nuo jo sūnus slepiasi: sėdęs į vežimą, išvažiuo iš Seinų. Pranc. tada buvo su draugais klierikais; kurio ten priimtas į vežimą, apleido nelaiminguosius Seinus.

Jo vaidintuvėj gyvai stovėjo motynos nusiminimas, jos ligos pagreitinti žingsniai; bet ir jo paties, nors gal išsyk nepajuto, nemaž prislėgė ir be to silpną sveikatą. Tėvo ištartieji: nenoriu tavęs žinoti“, neišdildomai įsmigo jautrioj jo širdy ir daug-daug kartų sunkesnėmis gyvenimo valandomis, it kirminas, atgydavo ir išnaujo širdį užgaudavo.

Siaip taip per vienus kitus parvažiuo Pranc. lig Pilviškių; iščia į Sintautus pusketvirtos mylios pėkščias. Kur toliau eiti?

Nors spėjo, jog naminė audra Seinuose nepasibaigė, bet prasidėjo, vis delto tikėjosi patogesniu laiku susitaikysias su tėvais, nesusipratimą išaiškisias. Ir ką jis kaltas, kad norėdamas švelniai sulig savo pobūdžio, vienintėliu būdu padaryti tai, kas nepasisekė?

Daniliauckų namas seniau buvo jam pirmoji susiramimo rūpestyj vieta; Daniliauckais ir dabar labiausia pasitikėjo: jiems tarpininkaujant, bene greičiau pasiseks užgautus intuzusius tėvus nuraminti. Daniliauckai tuo tarpu bus pirmoji prieglauda, nes į tėvų namus nebeišdriso išsyk grįžti.

Tėvas, sužinojęs Pranc. esant Daniliauckuos, padrasinti jo namon sugrįžti, pats nuėjo parsivesti. Daniliauckuos nebeiškentė tėvas, neišliejęs, kas buvo susirinkę per tris dienas kartybių. Pranc., kaip žemė, tylėjo, jausdamasis suvis nekaltu: darė taip, nes tokiose aplinkybėse nieko geresnio nerado. Tuo ir pasibaigė.

Per visą vasarą Pranc. dažnai matydavo verkšlenančią motyną, kaip kada ir prikaišiojimą: neklausėi mūsų; ką gražiai begyvenęs, būsi paprastu su guzikais lupikėliu. Bet barnių, išmėtinėjų daugiau nebeatsikartojo. Tai tiek iš tėvų. Iš brolių neturėjo jokių nesmagumų; abu užjautėva; su abiem lygiai ir rūpesčiu, ir nesmagumais Pr. gyvai dalinosi.

Prasideda ranga universitetan. Tėvai, užmiršę, kas buvo, drauge su Daniliauckų tėvais taiso, dėda reikalingus kelionei daiktus. Pinigų neparūpino, nes Pranc. sakėsi pradžia savų turis. Tikėjosi pradžioj prieglaudą rasiąs pas p. E. Volteri, su kuriuo vasarą išnetyčių pasipažino; jis buvo žadėjęs naujukams Petrapilėje padėti. „Toliau, rudeniop gal atsiras už ši, už tą pinigas, tai atrašyk, sūneli. Jei bėda bus, duosime“... kalbėjo, išleizdamas, tėvas. Visų namiškių apverktas, kaip paprastai, mylimą šeimynos narį išleidžiant, tėvo ligi gelžkelio palydėtas, išbildėjo traukiniu Gudijos centran mokslo ieškoti. „Oi eisime, broliai, i tolimą kraštą...“

Guđrumo ieškot, tėvynę vaduoti“, bet su 30 rublių kišenėje.

(Toliau bus.)

CLIX Cigarettes

Padaryti iš geriausio kelių šalių tabako.

10 Cigaretų už 5c

Geriausios rūšies kada nors padirbti cigaretai. Padirbti per asmenis, turinčius pažinimą tabako lapų įvairių šalių.

KIEKVIENOJ DEZUTEJ KUPONAS. RINK JUOS

Už 10 kuponų gausi visai dovanai baksuką CLIX cigaretų. Pas visus pardavėjus.

5c

LIGGETT & MYERS
TOBACCO CO.

KUNO KEITIMASI.

Mūsų kūnas be perstojobimo mainosi. Senos, atgyvenę klėtkelės nyksta, o ant jų vietos gema naujos. Taip kad su laiku mūsų visas kūnas persikeičia. Kaip tik šis naujų klėtkelių augimas sustoja, reiškia ligą, ir mes tuojuas privalome sustiprinti kūną ir jį išvalyti. Geriausias tam vaistas yra Trinerio Amerikoniškas Elixiras iš Kartaus Vyno. Jis išvalo žarnas ir sutiprina jas, o tas pagerina grūmuliavimą. Išvalo kraują, pridūoda apetitą ir suteikia pagelbą nuo nesveikų vidurių. Gaunamas Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Dovanai.

Imk guziką, kurį pats arba tavo draugai gali nešioti; jis duodamas dovanai su kožu pakeliu CLIX CIGARETU. Jų kaina už dešimts tik 5c. Ant kiekvieno guziko yra atspaudintas koks nors paveikslas arba naujaisi juokai, iš kurių tu ir tavo draugai turėsite gražių juokų.

Vienas guzikas duodama VISAI DOVANAI su kiekvienu už 5c pakeliu geriausių CLIX CIGARETU. CLIX CIGARETU gali gauti pirkti pas kiekvieną tabako pardavėją; padirbti iš geriausio tabako ir pritaikinti žmonių reikalavimams jie užganėdis kiekvieną.

Pirk pakelį CLIX cigaretų dabar ir pradėk rinkti guzikus. Jie yra pamokinantai ir tuomi tarpū padeda praleisti smagiai laiką.

Redakcijos atsakymas.

J. K—vui, Waterburyje: — Už suteiktas žinias apie L. P. B. seimą ačiū. Sutrūmpinę sunaudojame šiame „Zv.“ numeryje.

Look Out! You'd better take care of Yourself

Galvos skaudėjimas, gerklės sūpe, skaudėjimai krūtinėje, ūonuose, pabrinkę muskulai ar kitoki slogų ženklai neneis i sunkų padėjima jeigu vartosi

Dr. Richter'io PAIN-EXPELLER

sulyg to, kaip yra nurodyta ant pakelių; 25c. ir 50c. už bonką. Sergėkis pamėgdžiojimū ir klastavimū, žiūrėk tik kad butū Inkaras ir mūsų vardas.

P. AD. RICHTER & CO., 218 Pearl St., New York.
Richter'io Piliės yra geros nuo vidurių sukietėjimo. 25c. ir 50c.

PAJIEŠKOJIMAI.

Pajieškau savo vyro, Praņo Cėplos; pirmiau gyveno New Britain Conn., o dabar jau pora metų neturiu jokios apie jį žinios. Kas apie jį žino, praneškite šiuo adresu:
Mrs. F. Chapley, Girardville, Pa.

GERB. KLEBONU ATYDAI.

Vargoninkas jieško vietos; turi iš Lietuvos nuo klebonų gerus paliūdijimus. Antrašas:
A. Glemža, 900 E. 8-th Str., Wilmington, Del.

„Skaitymai iš Šventųjų Gyvenimū“.

„Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimū“ — tai didžiausias iliustruotas išleidimas lietuvių kalboje. Sventųjų gyvenimo aprašymai versti iš vokiškū ir angliškū geriausių tose kalbose veikalū, teipgi parašyti pagal vyskūpo Valančiaus ir Skargos „Gyvenimus Sventųjų“. Apie 800 to knygos puslapiū papuošti suvirš 200 šventųjų paveikslū perstatančių šventųjų kankinimą ir kankinimo pabūklus.

Sventųjų Gyvenimai yra tai geriausia dovana pasiūsti savo giminėms i Lietuvą.

Kaina: 4 tomai pavieniui subroszuruoti \$3.50
„ angliszko audeklo apdarais 4.00
„ skuriniais apdarais ir paauksuotais krasztais 5.00

„Zvaigždė“, 3654 Richmond str., Philadelphia, Pa.

Juokai.

Laiškas pastėvus.

Tėvai išleidę sūnū i žentus, davė jam pasogos šešetaū kiauliū. Kiaulės vedė paršus ir visos gražiai augo. Bet užėjus vasaros karščiams, visos kiaulės išdvėsė; liko tik vienas paršas. Sūnus rašo tėvams laišką, pranešdamas, kas atsitiko su jo pasoginėmis kiaulėmis. Bet kad jis nežinojo kur statosi raštiški ženklai, tai jo laiškas išėjo visai juokingai. Stai jis:

„Mieli tėveliai Kiaulės! kurias man davėte, visos išdvėsė. Liko tik vienas paršelis jųsū sūnus Raulas.“

Jos vyro ženklas.

Moteris, nuėjusi i policijos stoti, kad policija sujieškotų jos vyrą, kuris ketino nusiskandinti ir jau dabar trečia diena nepareina namo.

— Ar tavo vyras turi kokį ypatingą ženklą, iš kurio galima būtų pažinti, suradus, jog tai tas pats — paklausė viršininkas.

— Jis yra kurčias — atsiliepė moteriškė.

Kataliogas Knygu

Gaunamų "Zvaigždės" Knygynė. Adresuokite: "Zvaigždė"
3654 Richmond St., Philadelphia, Pa.

- Algimantas** arba Lietuviai XIII šimtmetije, istoriška apysaka. Parašė Dr. V. Pietaris, 5 tomai Shenandoah, Pa., 2.50
- Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios**, lenkiškai parašė kun. J. Lunkevičius, vertė Gerutis, antra laida, Shenandoah, Pa. 1905, 188 pls. 60
- Anima Vilis** Marės Radzevičiūtės apysaka, Jono Montvilo vertimas. Antras spaudimas. Shenandoah Pa. 1907 m., 162 psl., Kaštu kun. A. Miluko. 75
- Apie Socijalistų Meilę**, knygelė I. Pašneka pas Kilpą Pipiro su Bimbiru. Parašė Debesylas. Shenandoah, Pa. 1908 m., 13 puls. 3
- Apie Socijalistų Liuosybę**, knygelė II. Pašnekėjimas Kilpos namuose. Parašė Debesylas. Philadelphia, Pa. 1809 m., 12 pls. 3
- Antanukas**, kun. A. Miluko išleidimas, apysaka B. Prūso. Vertė Selimas; antra laida. Shenandoah, Pa. pls. 40, 10
- Apsakymas**, Kelionės Palestinos žemė, Kunigo P. Gondkaus naujai pertaisytas II spaudimas 50
- Baltas Karzygis**, versta iš Mickaus. 2
- Bajoro Vuošvis**, apysaka iš Lietuvių gyvenimo, kun. A. Miluko kaštu, Shenandoah, Pa., 1906 m., 63 psl. 15
- Biurokratai**, apysaka, Parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa., 1907 m., 79 pls., 25
- Blaiwininkų knygelė** išleido Degtinės priešas. 5
- Davatkų Knygą** arba Instatymas ir maldos išsirašiusiųų į tretijį zokoną šv. Pranciškaus. 50
- Fabijolė**, Philadelphia, Pa. 1909 m., 360 psl., kaštu kun. V. Varnagirio, vertiko. 1.00
- Gyvačių Karalius**, ir kitokios apysakėlės, Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko, Shenandoah, Pa. 1908 m. 31 psl. 10
- Giesmės Svietiškos ir Sventos.** 10
- Iš vakarės Gret Lemano Ežero**, Shenandoah, Pa., 172 psl., kun. M. Moravski's, J. D., Vertė Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Iš Daktaropasakojimų, Rudens diena, Sulaukė**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1907 m., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Jonukas Karklynas Eina Lietuvos pažintų**, parašė Prietelis, Shenandoah, Pa., 1904 m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kovaties Zalgiriais**, istoriška drama keturiuose aktuose, Shenandoah, Pa., 1906 m., pls. 31, Dr. V. Pietaris (Savasis), kaštu kun. A. Miluko. 15
- Kunigo Giminė**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 68 psl., Parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Kaip Elziutė praleido šv. Jono Dieną**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 63 psl., parašė P. D., kaštu kun. A. Miluko. 20
- Krasauninkas-Laižybos-Dievo žmones**, Philadelphia, Pa., 1910 m., 28 psl. Ksavero Vanagėlio, kaštu kun. A. Miluko. 10
- Lou des'o Sventiausios Panelės Marijos Mėnuo**, Shenandoah Pa. 1908 m., Pranaičiu, Julės vertimas. 30
- Lietuvos Virėja.** Sudėjo Aldonė V. 75
- Laiškai iš Kelionės po Palestina,** 50
- Lietuvos Istorija**, su kunigaiščių paveikslais ir žemlapiu ir Lietuvos rašliavos apžvalga, parašė Maironis 40
- Laisvės Metu.** Apysaka iš paskutinių atsitikimų. Parašė Antanas. 50
- Lietuviškas Albumas Trijose dalyse** 1.50
- Moterystė ir šeimyna.** Philadelphia, Pa., 1908 m., 41 pls. vertė iš vokiškos kalbos J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 50
- Mūsų Socijalistai**, Shenandoah, Pa., 1906 m., 57 psl. apysaka iš paskiausiųjų Lietuvoje atsitikimų, parašė Jonas Kmitas, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Melagių Dėdė**, (iš dzukų gyvenimo) Shenandoah, Pa., 1907 m., 27 psl., parašė Ksaveras Vanagėlis, kaštu kun. K. Miluko. 10
- Mūsų Išganytojaus Jezaus Kristaus gyvenimas**, naujas pataisytas išleidimas, Shenandoah, Pa., 1907 m., 209 pls. su paveikslais kaštu kun. A. Miluko. 75
- Maža Dovanėlė** apie spaviedni. 5
- Mindaugas.** Poema, parašė Krievė-Krivaitis, kaštu autoriaus Shenandoah, Pa., 1905 m. psl. 19, 10
- Ne Mieste Laimė**, Pierre L'Ermite'o, iš prancūziškoliuosos vertimas, Pranaičių Julės, Shenandoah, Pa., 1908 m., 206 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Našlaičiai**, Shenandoah, Pa., 1908 m., 81 psl., vertė P. Str., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Nekaltybė**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 89 pls., J. Geručio versta iš vokiško, kaštu kun. A. Miluko. 15
- Patrimpo Laiškai.** 45
- Pergyventos Valandos**, Shenandoah, Pa. 45
- Pradžia ir Išsiplėtimas Katalikų tikėjimo**, Vyskupo M. Valančiausio, Shenandoah, Pa., 1906 m., 235 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pamokslai be Kunigo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 1906, 214 psl., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Pikta Dvasia**, drama trijuose aktuose Rudolfas Blaumanis, iš latviško vertė Ildargas, Shenandoah, Pa., 1908 m., 72 psl., kaštu kun. A. Miluko. 25
- Paklydėliai**, Shenandoah, Pa., 1907 m., 63 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Pasakyk Matušei, Agnieška ir Antgarlaivio**, trys apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., kaštu kun. A. Miluko., 29 psl. 15
- Paaugusių Zmonių Knygelė.** Parašė Vyskupas M. Valančius. 25
- Sodžionių Teologija**, parašė Gerutis, Shenandoah, Pa., 1908, 285 pls., kaštu kun. A. Miluko. 1.00
- Skaitymai iš Sventųjų Gyvenimų**, kiekvienai metų dienai, su paveikslais, keturi tomai: kaštu kun. A. Miluko, Philadelphia, Pa. (auklo apdarais \$3.50) skūriniais apdarais ir paausuo-tais kraštais 5.00
- Susiskaldėliai**, Shenandoah, Pa., 1908, 62 psl., parašė J. Gerutis, kaštu kun. A. Miluko. 20
- Socijalistai**, (Civinsko) Shenandoah, Pa., 1908, 124 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Saulei nusiledžiant, Iš mūsų kariinės, Kalėdų vakaras**, apysakėlės Satrijos Raganos, Shenandoah, Pa., 1908 m., 62 psl., kaštu kun. A. Miluko. 15
- Siapus ir Anapus grabo**, parašė J. Gerutis, Shenandoah, Pa., 210 psl., kaštu kun. A. Miluko. 50
- Sventosios Rosijos Misijonieriai**, Lanskaja'os, 1902 m., Brooklyn'e, N. Y., kaštu kun. Varnagirio. 25
- Sveikata.** Iš vokiečių kalbos vertė kun. J. Gerutis. 75
- Trumpa Katalikų Bažnyčios Istorija.** Parašė kun. A. Alekna. 50
- Trumpas Katekizmas.** 10
- Vienuolinė Luoma**, Shenandoah, Pa., 1908, m., 191 psl. kaštu kun. P. Saurusaičio ir kun. A. Miluko. 25
- Valdimierius.** Shenandoah, Pa., 1906, m., 47 psl., kaštu kun. A. Miluko. 10
- Zivatai šventųjų.** Vysk. M. Valančiaus. 50

Izidorius

Nausiedas

917--33rd St.

Chicago, Ill.

Tel. Yards 2705

Didžiausias
Lietuviškas

Bankinis Kontoras

Siuntimo
Pinigų.

Parduodame laivakortes ant visokių linijų į krajų ir iš krajaus.

Siunčiame pinigus į visas dalis svieto greičiau ir pigiau, už visus kitus agentus Amerikoje.

Užlaikom didžiausią krautuve vyriškų drabužių, šėverykų ir skrybėlių; turime didelį departamentą auksinių daiktų: laikrodėlių, žiedų spilkų, ir tt. Drauge užlaikome didelį skyrių visokių knygų: maldaknygių, istorijų, poezijų ir tt. Norėdamas ką pirkti, pirmiausia ateik pas mus, o būsi užgandintas.

Jei užgandinsim, pasakyk kitiems.

Jei neužgandinsim, pasakyk mums.

ANT. KRIZANAUSKO

Knygu Krautuve

Pasiūlo įvairaus turinio svietiškas knygas taipogi maldaknyges. Neseniai išėjo iš spaudos puiki maldaknygė

DANGAUS RAKTAS tinkama ypač jaunuomenei. Knygelė mažo formato, labai tinkanti nešioti kišeniuje. Kaina 35c., 75 c. ir \$1.00.

Turiu išleides taipgi

NAUJA ELEMENTORIUS su dadėjimu visų poterių, prisakymų katekizmo ir Ministranturo. Kaina 10c.

Reikalauju perkupčių. Nuleidžiu didelį nuosimtį.

Ant. Krizanauskas

2736 E. Venango St.,

Philadelphia, Pa.

J. P. BUDGINAS

BANKINIS KONTORAS

Siunčia Pinigus į visus kraštus svieto greitai ir pigiai. Parduoda Laivakortes ant greičiausių laivų; Išmaino Pinigus visų kraštų svieto, kaip tai: rublius, markius, kronus, dolerius ir tt. Apsaugoja daiktus ir budinkus nuo ugnies. Užlaiko Krautuve Knygų, Popierių, Abrozų ir kitokių būdytinių daiktų. Pas ji galima užsirašyti laikraštį „Žvaigždė“. Ateikite persitikrinti

4549 So. Hermitage Ave., CHICAGO, ILL.

“ŽVAIGŽDĖS”

SPAUSTUVE

ATLIEKA VISUS DRUKORISKUS
DARBUS GERAI, PIGIAI IR GREIT.

DRUKUOJA:

KNYGAS, CIRKULIORIUS, TIKIETUS, KONSTITUCIJAS
VISITING IR BUSINESS CARDS, UZKVETIMUS ANI
VESELIJU, KOPERTUS, LAISKUS IR T. T.

KAS DARBA PAVES, NESIGRAUDYS.

Kreipkis ant adreso:

3654 Richmond Str.,
Philadelphia, Pa.

Didžiausia Krautuve

Visokios įtalpos lietuviškų ir lenkiškų knygų, auksinių, sidabrinų ir auksuotų laikrodėlių, taipgi visokių religiškių daiktų. Kas nori persitikrinti, tegul prisunčia 10c. stampomis, o aplaikys mano didelį katalogą, kokio nė vienas iš lietuvių iki šiol neturėjo.

Kas užsirašis pas mane „Žvaigždė“, tas gaus knygą „Basanavičiaus pasakos“ vertės \$1.50, arba by kokią iš mano katalogo knygą, vertės 1 dol., do v a n a i. Visų senas pažįstamas

Povilas P. Mikalauskas,

248 W. Fourth St., So. Boston, Mass.

Telefonai: Keyston 42-69A East ir Bell 24-77 Kensington

ALEX. KOZUHOWSKI

2728-30 E. Allegheny Ave.,

Philadelphia, Pa.

Užlaiko geriausius vietinius ir importuotus gerimus, ypač Vengriškus ir Prancūziškus Vynus. Parduoda bačkomis ir bonkomis. Reikal visada kreipkitės as mus.

Taipogi parsando arklius ant veselijų, krikštynų ir šermėnų.

PRANAS BURBA

uzlaiko pirmos klisos viešbutį (hotelį), taigi geriausi
uzeiga lietuviams. Ir graborius.

Edwardsville, ...

Kame Sveikata?

S V E I K A T A

Tankiausiai žmonės jieško sau sveikatos ne ten, kur jos jieškoti reikėtų.

Norėdamas būti sveiku, privalai žinoti, kaip savo sveikatą apsaugoti. Jei to nežinosi ir nepildysi—joks daktaras, nė joks vaistas tau sveikatos neužtikrįs.

Jieškodamas pamokymų, kip užlaikyti savo sveikatą, nemanyk jų rasti „stebūklingų daktarų“ brošūrose ir apskelbimuose, bet skaityk knygas ir pamokymus, parašytus ant moksliško pamato.

Kun. J. Geručio

S V E I K A T A

Vertimas iš vokiečių kalbos,

yra tai vienatinis geriausias vadovas į sveikatą. Ją skaitydamas ir atydžiai sekdamas bei pildydamas joje surašytus pamokymus tikrai galėsi būti sveiku ir be gydytojo pagalbos.

KNYGOS TURINYS

Ligų priežastis. Ką reikia valgyti. Ką reikia gerti? Kuomet, kiek ir kaip privalome valgyti ir gerti? Tabakas. Oras. Sviesa. Siluma. Vanduo. Medžiagos permaina. Kaip reikia dengties. Kaip reikia miegoti. Kokiuose butuose ir kaip reikia gyventi. Darbas ir triusas. Atilsis ir ramybė. Zaliukystė ir sudribimas. Kaip reikia užgrudinti vaikai. Odos auklėjimas ir mądynė. Keli žodžiai apie kaikiuriuos vandensvartojimo būdus ir apie įvairias mudykles. Sveikata ir liga. Kaip apsaugoti nuo ligų. Abelnos sveikatos taisyklės. Gamta pati gydo. Klebonas Kneipas. Dijeta. Sveikatos pataisymas. Vaistų pasekmės. Karštis. Persišaldymas. Sios gadynės liga. Marai. Ligonio globa. Ligonio virtuvė Duona ir jos vertė. Kaikurie kūno jausmai.

Kaina

su prisidūmu

80 centų.

Galima gauti

„Žvaigždės“ Knygyne

3654 Richmond St.,

Philadelphia, Pa

Venatinis Lietuvis Išdirbejas

visokių ženklų draugystėm, o ypatingai: kukardu, guzikučių metalavų, anameliotų ir padengtų celluloid'ų šarpu, vėliavų ir karūnų.

MAN PAVESTUS DARBUS ATLIEKU ARTISTISKAI.

M. A. NORKUNAS,

162 Prospect st. Lawrence, Mass.

Parsiduoda

6 gyvenami namai ant East Lloyd St., Shenandoah, — Rea Estate. Randos įneša \$45.00 per mėnesį. Prekė \$4400; pirmokėti reik \$2.000, kitkas ant hipotekos. Teipgi parsiduod: geri namai Girardvillėje.

JESSE B. DAVIS, Insurance Agentas

120 S. Jardin st., Shenandoah, Pa.

Dr. W. J. WINTER

Daktaras ir Chirurgas

pabaigęs daktarystės mokslus: Jefferson Medical Collegijoje su pagarba Specijalistas akių ligose, nosies ir gerklės. Gydy pasekmingai moterų ligas.

OFISAS: 110 W. Oak str., netoli S Jardin st. SHENANDOAH, PA.

Minersvilles Lietuviams

gerų geriausiai pasidėti pinigų šaltame banke:

The First National Bank

of Minersville, Pa.

Pradinis kapitalas \$50,000 Pervinis \$70,000, Neišdalintas uždarys \$35,881.96

CHARLES R. KEAR, prezidentas.
HARRY F. POTTER, kasierius

VIEN TIK Dykail VYRAMS Dykail Anatomiskasis Muzėjus.

607 Market Str.
Akyvos
Pamokinančios
Naudingos
Informacijos
Nepraleiskite progos, ateičite pasižiūrėti
Moksliškos
Parodos
dovanai visiems

Koženą dieną nuo 8 v. ryto iki 9 vakaro
Vaikai neįleidžiami.

Daktaro ofisas randasi ant
Viršaus Muzėjaus

Visokie patarimai suteikiami dykai
ir ištikimai.

KEYSTONE MEDICAL OFFICE

Zvaigždės Agentai.

Mr. P. Mikalauckas,
248 W. Fourth St.
So. Boston, Mass.

Mr. Iz. Nausiedas,
97 33rd str.,
Chicago, Ill.

Mr. P. J. Budginas,
4549 S. Hermitage ave.,
Chicago, Ill.

Mr. V. Kareiva,
3264 Thomson str.
Philadelphia, Pa.

Mr. M. Norkūnas,
162 Prospect str.
Lawrence, Mass.

Mr. J. Kalvelis,
222 Pine str.
Rumford, Me.

Mr. P. Saulenas,
47 S. Leonard str.
Waterbury, Conn.

Mr. A. J. Brinius,
71 Pine str.
Meriden, Conn.

Mr. Aleks. Balčiūnas,
P. O. Girardville, Pa.

Mr. L. Misiūnas,
P. O. Box 227.
Gardner, Mass.

Mr. A. J. Sironaitis,
33 Whitney Str.
Orange Mass.

Mr. John Naujokaitis
45 Planet St.

Kasemer Ceplenski,
bei J. Walinski, Essen ade
Ruhz, Suderich Str. No. 22
Rheinland, Germany;

Mr. Julionas Bukantis,
172 Endicatt Str.
Boston, Mass.

Mr. Fr. Kelly,
4852 Melorse str.
Philadelphia, Pa.

Keliaujantis Agentas.
Mr. A. Križanauckas,
Philadelphia, Pa.